

Den 5. november 2018 blev der i

sag nr. 013/2018

A

mod

statsautoriseret revisor B

afsagt sålydende

kendelse:

Ved skrivelse af 5. marts 2018 har A i medfør af revisorlovens § 43, stk. 3, indbragt statsautoriseret revisor B for Revisornævnet.

Erhvervsstyrelsen har oplyst, at B været godkendt som statsautoriseret revisor fra den 10. januar 2003 og fra den 20. december 2010 til den 24. januar 2013 været tilknyttet C, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab og endvidere fra den 1. juli 2012 været tilknyttet D, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab.

Indklagede, statsautoriseret revisor B, er tidligere ved Revisornævnets kendelse af 19. september 2014 (sag 157/2013) pålagt bøde på 75.000 kr. for overtrædelse af god revisorskik i forbindelse med blandt andet afgivelse af fejlagtige erklæringer til Finanstilsynet.

Klagen:

Klager har fremsat følgende - af Revisornævnet til dels forkortede - klagepunkter:

I forbindelse med indklagedes afgivelse af revisionspåtegning på årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016 og for så vidt angår klagepunkterne 5 og 6 også regnskabsåret 2017 for Forsikringsselskabet E i likvidation har indklagede tilsidesat god revisorskik således:

1. Indklagede har ved ikke at have afholdt generalforsamling i Forsikringsselskabet E i likvidation siden 22. april 2014 overtrådt god revisorskik, idet indklagede dels skulle have været valgt af generalforsamlingen for at kunne afgive revisionspåtegninger på regnskaberne, dels var forpligtet til selv at indkalde til generalforsamling med henblik på at blive valgt som selskabets revisor.
2. Indklagede har afgivet revisionspåtegning på årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016 for Forsikringsselskabet E i likvidation, selv om han ikke var valgt som selskabets revisor ved generalforsamling i henhold til selskabets vedtægter, selv om indklagede ikke var uafhængighed i forhold til selskabets ledelse, og uagtet indklagede ikke var certificeret af Finanstilsynet i medfør af lov om finansiel virksomhed § 199.
3. Indklagede har afgivet revisionspåtegning på årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016 for Forsikringsselskabet E i likvidation, selv om generalforsamlingen ikke havde godkendt årsregnskaberne. Indklagede har endvidere ikke indsendt og digitalt indberettet

- årsregnskaberne for Forsikringsselskabet E i likvidation til Erhvervsstyrelsen. Indklagede har endvidere ikke opfyldt oplysningskravet vedrørende ledelsesvederlag i årsregnskaberne.
4. Indklagede har i forbindelse med afgivelse af revisionspåtegning på årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016 for Forsikringsselskabet E i likvidation tilsidesat sin pligt til at påse, at indklagede efterkom krav stillet af generalforsamling, at selskabslovens bestemmelser overholdes, herunder at der føres bøger, fortegnelser og protokollater mv., og herunder ikke at have anført oplysninger i revisionspåtegningerne om den manglende overholdelse af ledelsens forpligtelser.
 5. Indklagede har i forbindelse med afgivelse af påtegning af årsregnskaberne senest for regnskabsåret 2017 for Forsikringsselskabet E i likvidation tilsidesat sin pligt til at påse, at den tilbageværende medlikvidator ikke kunne opfylde tegningsreglen, der er registreret i cvr., idet det fremgår, at *Likvidatorerne tegner selskabet i forening*. At en likvidator sidder alene tilbage er i direkte strid med § 66 samt § 231, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, og som den tilbagesiddende likvidator er udpeget efter.
 6. Indklagede har afgivet revisionspåtegning på årsregnskaberne for 2014, 2015, 2016 og 2017 for Forsikringsselskabet E i likvidation, uden indklagede har påtalt dispositioner over selskabets værdipapirportefølje, herunder omlægningen af denne portefølje.

Klager har endvidere - senest i sin skrivelse af 26. august 2018 - under overskriften sanktioner anført, at *"Revisornævnet bør overveje, om ikke også Revisionselskabet D bør ifalde en straf i forbindelse med den udførte revision for FS E i likvidation."*

Klager har nedlagt påstand om, at indklagede pålægges en bøde samt, at indklagede fratages sin godkendelse som statsautoriseret revisor.

Indklagede har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse, herunder frifindelse for påstanden om fratagelse af godkendelsen som statsautoriseret revisor.

Sagsfremstilling

Revisionspåtegninger på årsregnskaber

Indklagede har den 29. maj 2015 gennem revisionsvirksomheden D, Statsautoriseret Revisionsanpartsselskab, afgivet revisionspåtegning uden forbehold og uden supplerende oplysninger på årsrapporten for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsåret 2014. Det fremgår blandt andet af årsrapporten, at årets resultat efter skat udgjorde 6.009.294 kr. (2013 med 10.340.000 kr.), at aktiver, kapitalandele udgjorde 27.585.289 kr. og obligationer udgjorde 61.859.654 kr., balancesummen var på 90.931.997 kr. (2013 med 87.415.000 kr.), og egenkapitalen var på 88.996.953 kr. (2013 med 82.988.000 kr.). Administrationsomkostninger udgjorde 4.098.496 kr.

Det fremgår af indklagedes revisionspåtegning, at denne er udarbejdet efter lov om finansiel virksomhed.

Af note 5, administrationsomkostninger fremgår redegørelse for i alt 129.375 kr. vedrørende lovpligtig revision, andre erklæringsopgaver, skatterådgivning og andre ydelser.

Det fremgår endvidere af årsrapporten, at de to likvidatorer også den 29. maj 2015 har underskrevet årsrapportens ledelsespåtegning.

Af ledelsesberetningen fremgår blandt andet, at en ekstraordinær generalforsamling blev aflyst, idet det "blev anset for sandsynliggjort, at valghandlingen af delegerede i 2011 måtte anses for ugyldig, hvorfor der ikke var delegerede, der kunne give gyldigt møde på generalforsamlingen".

Endvidere fremgik af ledelsesberetningen, at "Finanstilsynet har ved afgørelse af 1. april 2015 besluttet at suspendere Es vedtægter i medfør af Lov om Finansiell Virksomhed § 232, stk. 1, med henblik på at sikre, at den siddende eller en kommende delegeret forsamling ikke træffer beslutninger, som kan vise sig at være irreversible. Suspensionen er foreløbig, indtil der er opnået tilstrækkelig afklaring om gyldigheden af valghandlingen i 2011, hvilket kan være, når valghandlingen er tilstrækkeligt belyst, eller at der i fællesskab mellem likvidatorerne og forsikringstagerne opnås enighed om den endelige likvidation."

Indklagede har den 10. juni 2016 gennem revisionsvirksomheden D, Statsautoriseret Revisionsanpartsselskab, afgivet revisionspåtegning uden forbehold på årsrapporten for Forsikringsselskabet E under frivillig likvidation for regnskabsåret 2015.

Det fremgår af den supplerende oplysning, at selskabet er under likvidation, hvorfor de anvendte indtjenings- og målingskriterier er baseret på realisationsprincippet.

Det fremgår blandt andet af årsrapporten, at årets resultat efter skat udgjorde 1.029.580 kr., at aktiver, kapitalandele udgjorde 31.059.666 kr. og obligationer udgjorde 57.348.237 kr., balancesummen var på 91.083.609 kr., og egenkapitalen var på 90.026.532 kr.

Administrationsomkostninger udgjorde 3.744.447 kr.

Det fremgår af indklagedes revisionspåtegning, at denne er udarbejdet efter lov om. finansiell virksomhed.

Det fremgår endvidere af årsrapporten, at de to likvidatorer også den 10. juni 2016 har underskrevet årsrapportens ledelsespåtegning.

Af note 5, administrationsomkostninger fremgår redegørelse for i alt 115.750 kr. vedrørende lovpligtig revision, andre erklæringsopgaver, skatterådgivning og andre ydelser.

Af ledelsesberetningen fremgår blandt andet, at en ekstraordinær generalforsamling blev aflyst, idet det "blev anset for sandsynliggjort, at valghandlingen af delegerede i 2011 måtte anses for ugyldig, hvorfor der ikke var delegerede, der kunne give gyldigt møde på generalforsamlingen.

Erhvervsankenævnet har stadfæstet Erhvervsstyrelsens nægtelse af registrering af beslutninger på en generalforsamling, som visse tidligere delegerede trods aflysningen påstår, blev afholdt. Disse tidligere delegerede har indbragt afgørelsen for de almindelige domstole, og E har anmodet om at kunne intervenere til støtte for Erhvervsankenævnet."

Endvidere fremgår af ledelsesberetningen, at "Finanstilsynet har ved afgørelse af 1. april 2015 besluttet at suspendere Es vedtægter i medfør af Lov om Finansiell Virksomhed § 232, stk. 1, med henblik på at sikre, at den siddende eller en kommende delegeret forsamling ikke træffer beslutninger, som kan vise sig at være irreversible. Suspensionen er opretholdt ved beslutning af 2. november 2015, der bestemmer, at suspensionen opretholdes, indtil der er opnået klarhed over, hvilke forsikringstagere, der har medlemsrettigheder. En sådan afklaring forventes at foreligge, når de af likvidatorerne anlagte retssager er afsluttede. Det i februar 2015 iværksatte valg til ny delegeretforsamling blev som følge af suspensionen af vedtægterne aflyst. "

Indklagede har den 5. maj 2017 gennem revisionsvirksomheden D, Statsautoriseret Revisionsanpartsselskab, afgivet revisionspåtegning uden forbehold og uden supplerende oplysninger på årsrapporten for Forsikringsselskabet E under frivillig likvidation for regnskabsåret 2016.

Det fremgår blandt andet af årsrapporten, at årets resultat efter skat var negativt med 850.062 kr., at aktiver, kapitalandele udgjorde 28.542.628 kr. og obligationer udgjorde 57.578.356 kr.,

balancesummen var på 90.172.085 kr., og egenkapitalen var på 87.985.496 kr.

Administrationsomkostninger udgjorde 2.394.130 kr.

Det fremgår af indklagedes revisionspåtegning, at denne er udarbejdet efter lov om finansiel virksomhed.

Af note 9, administrationsomkostninger fremgår blandt andet, at der i 2016 er omkostninger til likvidatorer på 420.661 kr. (2015 med 2.693.000 kr.) og, at omkostninger vedrørende retssager udgør 2.202.211 kr. (2015 med 4.578.000 kr.).

Det fremgår endvidere af årsrapporten, at de to likvidatorer også den 5. maj 2017 har underskrevet årsrapportens ledelsespåtegning.

Af ledelsesberetningen fremgår blandt andet vedrørende en ekstraordinær generalforsamling, at der blev henvist til det i årsrapporten for regnskabsåret 2015 oplyste, herunder at "*Erhvervsankenævnet har dog stadfæstet Erhvervsstyrelsens nægtelse af registrering af beslutninger fra den påståede generalforsamling. Tre af de tidligere delegerede har indbragt afgørelsen for de almindelige domstole....Der afventes dom medio maj 2017. E har deltaget i sagen som biintervenient til støtte for Erhvervsankenævnet, der var sagsøgt.*"

Endvidere fremgår af ledelsesberetningen, at "*Likvidatorerne har som følge af ovenstående ikke fundet, at der i april måned 2017 kan afholdes generalforsamling med godkendelse af årsrapport for 2016, da (a) der ikke er valgt delegerede, (b) det er uafklaret, hvilke tidligere forsikringstagere, der ville være berettiget til eventuelt at deltage i en generalforsamling eller et delegeretvalg, og (c) så længe dette er uafklaret og vedtægterne er suspenderede, kan der ikke afholdes nyvalg til en delegeret forsamling. E har den 2. maj 2017 modtaget Finanstilsynets vurdering af, at E som følge af vedtægternes suspension og uklarhed om, hvilket forsikringsdeltagere, der har medlemsrettigheder, ikke kan indsende en generalforsamlingsgodkendt årsrapport, og derfor alene skal indsende den af ledelsen godkendte årsrapport til Finanstilsynet.*"

Det fremgår endelig af ledelsesberetningen oplysning om størrelsen af vederlag udbetalt til likvidatorer.

Indklagede har den 3. maj 2018 gennem revisionsvirksomheden D, Statsautoriseret Revisionsanpartsselskab, afgivet revisionspåtegning på årsrapporten for Forsikringsselskabet E under frivillig likvidation uden forbehold og uden supplerende oplysninger på årsrapporten for Forsikringsselskabet E under frivillig likvidation for regnskabsåret 2017.

Ledelsespåtegningen er underskrevet af én likvidator.

Det fremgår af årsrapporten blandt andet, at årets resultat var på 583.577 kr., at balancesummen var 88.994.299 kr., herunder egenkapital med 88.533.441 kr. samt, at administrationsomkostningerne var på 2.669.029 kr.

Det fremgår af indklagedes revisionspåtegning, at denne er udarbejdet efter lov om finansiel virksomhed.

Det fremgår endvidere af årsrapporten, at én likvidator også den 3. maj 2018 har underskrevet årsrapportens ledelsespåtegning.

Sagsfremstilling i øvrigt

Den 12. december 2011 traf Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgørelse i en sag, hvor der af nogle delegerede var gjort indsigelse imod valget af delegerede og generalforsamlingens valg af ny bestyrelse i Forsikringsselskabet E. Der fremgår blandt andet følgende:

”...

På baggrund heraf anmodede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om en redegørelse fra advokat F, der var valgformand ved valget af delegerede...

...

De fik ... tilsendt Fs redegørelse med bilag med anmodning om eventuelle bemærkninger. Dog var oplysninger om antallet af forsikringstagere i Forsikringsselskabet E, der af styrelsen var vurderet som interne oplysninger af forretningsmæssig karakter, ekstraheret i henhold til forvaltningslovens § 15, stk. 1. De gjorde efter modtagelsen af redegørelsen indsigelse mod vurderingen af, at antallet af forsikringstagere er interne oplysninger af forretningsmæssig karakter. De bemærkede endvidere, at antallet af nyttegninger er et af de forhold, der er fremsat indsigelse imod fra Deres klienters side ...

Styrelsen har som registreringsmyndighed på baggrund af det ovenstående herefter alene foretaget en overordnet formel gennemgang af de indsendte dokumenter med henblik på at konstatere åbenlyse overtrædelser af de bestemmelser af selskabsloven, som gælder for gensidige forsikringsselskaber.

...

Kompetencen til at foretage en undersøgelse, som vil være nødvendig for eventuelt at tilsidesætte dirigentens vurdering af de bagvedliggende forhold i forhold til denne konkret generalforsamlings gyldighed, tilfalder efter styrelsens opfattelse domstolene.

...

Da en gennemgang af anmeldelsen og vedlagte dokumenter efter Fs redegørelse og dine bemærkninger hertil i øvrigt ikke har ført til en konstatering af åbenlyse overtrædelser af selskabsloven, har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på ovenstående grundlag dags dato registreret den pågældende anmeldelse vedrørende Forsikringsselskabet E.

...

Af Forsikringsselskabet E Gensidigt Selskabs vedtægter af 10. september 2012 fremgår blandt andet følgende:

”I Almindelige bestemmelser

...

§ 3 Medlemmer af selskabet er dets forsikringstagere. ...

§ 4 Som grundlag for selskabets virksomhed tjener en grundfond på kr. 2.500.000. grundfonden må ikke uden Finanstilsynets tilladelse formindskes, medmindre det er nødvendigt for at dække underskud, der ikke dækkes af selskabets øvrige formue. ...

...

II Selskabets organer og ledelse

§ 6 De delegerede udgør generalforsamlingen og er selskabets øverste myndighed. Generalforsamlingen består af mindst 10 og maksimalt 15 delegerede efter generalforsamlingens beslutning. De delegerede vælges i henhold til § 7. Ordinær generalforsamling afholdes hvert år i så god tid, at den reviderede og godkendte årsrapport kan være Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i hænde senest inden udløbet af den i lovgivningen fastsatte frist.

Forlag, der ønskes behandlet på den ordinære generalforsamling, skal skriftligt fremsættes til formanden i god tid inden fastlæggelse af dagsordenen. En delegeret kan kræve et emne optaget på dagsorden for den ordinære generalforsamling, hvis krav herom fremsættes senest 6 uger før generalforsamlingens afholdelse. For så vidt angår emner, der fremsættes senere end 6 uger før generalforsamlingens afholdelse, afgør bestyrelsen om, emnet kan optages på dagsorden.

Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes af bestyrelsen og skal indkaldes, når en delegeret eller revisor skriftligt begærer det med angivelse af forhandlingsemne. Indkaldelsen skal ske inden 14 dage efter begæringens modtagelse.

...

III Regnskab og revision m.v.

...

§ 12 ... Efter hver revision og kasseeftersyn skal revisor indføre beretning derom i en særlig revisionsprotokol, der oplæses på det nærmeste følgende møde i bestyrelsen og underskrives af de tilstedeværende.

...

IV Selskabets ophør

§ 14. Opløsning af selskabet eller sammenslutning (fusion) med andet selskab kan kun finde sted, når mindst 2/3 af de mødte delegerede har vedtaget dette på en generalforsamling. Ved beslutning om selskabets opløsning skal mindst 2/3 af de delegerede være fremmødt, jf. § 8.

Den i tilfælde af opløsning da tilstedeværende formue kan anbringes i en fond (erhvervsdriven de eller ikke-erhvervsdrivende), der anvendes til velgørende formål eller fordeles blandt med lemmene i forhold

til den i sidste regnskabsår før opløsningen indbetalte præmie, dog kun til dem, der har været medlem i de sidste 10 år, alt efter generalforsamlingens beslutning.
... ”

Den 6. december 2013 traf Finanstilsynet i medfør af lov om finansiel virksomhed § 231, stk. 2, afgørelse om udnævnelse af en likvidator vedrørende Forsikringsselskabet E. Finanstilsynet udpegede advokat G som likvidator. Af afgørelsen fremgår blandt andet følgende:

"Finanstilsynet beslutter af hensyn til varetagelsen af forsikringstagernes interesser, herunder henset til (udeladt) samt den uenighed, der har været mellem mindretalsmedlemmerne og ledelsen før og efter gennemførelsen af det tidligere delegeretvalg, at Advokat G hos H udnævnes som medlikvidator i tilfælde af, at selskabet på sin generalforsamling fredag den 6. december beslutter at træde i likvidation, jf. FL § 231, stk. 2."

Det fremgår referat af ekstraordinær generalforsamling i Forsikringsselskabet E fredag, den 6. december 2013, at det på generalforsamlingen blev besluttet at likvidere selskabet og at udpege advokat F som likvidator. Det blev samtidig besluttet at opsiges selskabets forsikringsportefølje og udlodde et a conto likvidationsprovenu på 300.000 kr. som grundkapital til stiftelse af en fond ved navn I, samt - såfremt fonden ikke blev registreret - subsidiært udlodde til forsikringstagerne, som er Es medlemmer, i overensstemmelse med vedtægternes § 14, stk. 2.

Ved mail af 13. januar 2014 til Finanstilsynet fra indklagede fremgår følgende:

"Til ...

Som aftalt et kort oprids af situationen.

Forsikringsselskabet E er i december 2013 meldt i likvidation og forventer indenfor 1 - 1½ år at blive endelig likvideret. Selskabet har en meget lille forsikringsportefølje, og ellers er aktiviteten i al væsentlighed kapitalandele.

D og jeg har været revisor for selskabet siden 2009. Jeg (og heller ikke andre i D) kan ikke opfylde de objektive certificeringskrav, jf. bekendtgørelsen hverken timemæssigt eller virksomhedsmæssigt. Der er heller ikke anden relevant erfaring.

E og selskabets likvidatorer ønsker at fortsætte samarbejdet med D for at bevare kontinuiteten og den viden, vi har til selskabet."

Ved mail af 22. januar 2014 til indklagede fra specialkonsulent i Finanstilsynet, kontoret for Finansiell Rapportering, blev indklagedes mail besvaret således:

"Til B

Finanstilsynet har tilbagetrukket E i likvidation's tilladelse til at drive finansiel virksomhed.

Som følge heraf er E i likvidation ikke omfattet af bekendtgørelse om Finanstilsynets certificering af statsautoriserede revisorer, og det vil således være muligt for D at fortsætte hvervet som revisor."

Det fremgår af indkaldelse - underskrevet af likvidatorerne - til ekstraordinær generalforsamling den 26. februar 2015 i Forsikringsselskabet E i likvidation blandt andet følgende:

"...

Dagsorden

- 1) Valg af ny likvidator*
- 2) Opfyldelse af selskabets forpligtelser*
- 3) Afstemning blandt medlemmerne*

...

Likvidatorerne finder ikke, at der med den under pkt. 3 indlagte begrænsning i stemmeretten for forsikringstagerne, herunder med den risiko der består for, at den delegerede forsamling er ulovligt valgt, kan stemmes om forslaget, så det fører til en lovlige og for E bindende beslutning, således som det er formuleret.

Likvidatorerne finder endvidere, at det under pkt. 3 fremsatte beslutningsforslag, såfremt dette fører til udlodning til I, kan være egnet til at skaffe visse af de delegerede medlemmer en fordel på forsikringstagernes bekostning ...

...

En begrænsning af forsikringstageres indflydelse på beslutningen om formuens uddeling - herunder hvilke valgmuligheder der foreligger - bør ikke træffes af den siddende delegeretforsamling, der muligt er ulovligt valgt.

Finanstilsynet påbød den 4. december 2013 de tidligere bestyrelsesmedlemmer i E at træde tilbage som bestyrelsesmedlemmer, idet Finanstilsynet fandt, at disse udviste en adfærd, der gav anledning til at antage, at de ikke varetog hvervet på forsvarlig vis, jf. FL § 351, stk. 2, jf. § 64, stk. 2, nr. 2, (fit and proper-krav).

Finanstilsynet vurderede i den forbindelse, at bestyrelsen i E havde varetaget andre interesser end selskabets i forbindelse med udførelsen af bestyrelsesarbejdet, nemlig bestyrelsens egne interesser, og at ledelsen af E derfor ikke var foregået på betryggende vis. Det er denne ledelse, der tilrettelagde og besluttede stiftelsen af I og nu i deres egenskab af delegerede ønsker denne genbekræftet.

..."

Det fremgår referat - underskrevet af klager som dirigent - af ekstraordinær generalforsamling den 26. februar 2015 i Forsikringselskabet E i likvidation blandt andet følgende:

"...

Dagsorden

- 1) Valg af ny likvidator
- 2) Opfyldelse af selskabets forpligtelser
- 3) Afstemning blandt medlemmerne

Generalforsamlingen var lovligt varslet og indkaldt af likvidatorerne G, H, og F, J Advokatfirma, efter begæring af delegeret A ...

...

Likvidatorerne foreslog, at der blev afholdt et kort formøde uden pressen, hvor likvidatorerne, til de delegeredes store forbløffelse meddelte, at de mente, at der var mistanke om, at valget til delegeretforsamlingen i februar 2011 ikke var lovligt gennemført, og at de derfor ikke ville medvirke til gennemførelsen af den generalforsamling, de selv havde indkaldt. ...

...

Herefter blev pressen lukket ind, og likvidatorerne gentog, at de ikke ville medvirke til at gennemføre generalforsamlingen med ovennævnte begrundelse trods det, at de havde indkaldt til generalforsamlingen med dagsorden og ... på intet tidspunkt forud for datoerne for dennes gennemførelse havde fremført påstanden om, at de ikke mente, at forsamlingen var lovligt valgt. De delegerede fastholdt, at de var lovligt valgt, og at den ekstraordinære generalforsamling skulle gennemføres, da man ikke ville acceptere at blive underkendt uden hverken en dom eller fremlæggelse af nogen form for dokumentation for, at man ikke skulle være lovligt valgt.

...

... her bekræftede de delegerede enstemmigt valget af A som dirigent...

Ad punkt 1) Valg af ny likvidator

...

Generalforsamlingen valgte advokat K, ..., til ny likvidator med alle repræsenterede stemmer.

Ad punkt 2) Selskabets forpligtelser

Delegeret A foreslår, at generalforsamlingen påbyder likvidatorerne at overholde selskabets forpligtelser overfor de tidligere bestyrelsesmedlemmer og øvrige ansatte. Herunder udbetaling af samtlige endnu ikke udbetalte honorarer, bonusordninger mm.

Motivation:

Det er denne personkreds, der har drevet selskabet samt skabt og sikret selskabets formue gennem de sidste mange år. Alene de sidste år er der tjent omkring 25-30 mio. kr. til selskabet, hvorfor enhver antydning af, at disse personer ikke skulle være berettiget til honorar er fuldstændigt uberettiget og uden hjemmel i lovgivning og vedtægter.

Generalforsamlingen vedtog forslaget med alle repræsenterede stemmer.

Ad punkt 3) Afstemning blandt medlemmerne

Delegeret A foreslår, at der afholdes en skriftlig afstemning blandt de ca. 230 medlemmer, der var i Forsikringselskabet E på tidspunktet for likvidationens beslutning. Medlemmerne skal ved denne afstemning tage stilling til, om I med den valgte bestyrelse (som valgt 6. december 2013) skal stiftes og likvidationsprovenuet udloddes til I, eller om der alternativt skal ske udlodning til medlemmerne af selskabets formue efter de på tidspunktet for likvidationsbeslutningen (6. december 2013) gældende vedtægter.

...

Generalforsamlingen vedtog forslaget med alle repræsenterede stemmer.

...
Generalforsamlingen bemyndiger herefter dirigent A til at foretage anmeldelse herom til Erhvervsstyrelsen

...
Dirigenten A konstaterede, at dagsordenen var udtømt, alle forslag var vedtaget, og at generalforsamlingen var afholdt korrekt på adressen [adresse], hvortil den var indkaldt. Dette på trods af G og Fs ihærdige forsøg på at forhindre gennemførelsen ... vad at forsøge at få de delegerede til at forlade adressen, således at generalforsamlingen ikke kunne afholdes lovligt.

..."

Referatet er underskrevet af klager, A som dirigent og 5 øvrige fremmødte.

Ved skrivelse af 3. marts 2015 fra advokat K til likvidator i Forsikringsselskabet E i likvidation, advokat F og advokat G, rettede advokat K henvendelse til likvidatorerne med henvisning til, at han på et ekstraordinært generalforsamlingsmøde afholdt den 26. februar 2015 blev udpeget som likvidator i stedet for advokat F.

Ved skrivelse af 1. april 2015 har Finanstilsynet truffet afgørelse om suspension af Forsikringsselskabet E's vedtægter under likvidationen i henhold til § 232, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Af afgørelsen fremgår blandt andet følgende:

"Afgørelse

Finanstilsynet træffer afgørelse om, at Forsikringsselskabet E's vedtægter suspenderes under likvidation, jf. § 232, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om finansiel virksomhed, nr. 182 af 18. februar 2015, indtil der er opnået tilstrækkelig afklaring om gyldigheden af valghandlingen til delegeretforsamlingen i 2011.

...

Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynet indgav en politianmeldelse til SØIK den 24. oktober 2013, for overtrædelse af straffelovens § 304, stk. 1, idet det på det foreliggende grundlag måtte anses som overvejende sandsynligt, at valghandlingen i 2011 var gennemført retsstridigt af den siddende ledelse. Der er ikke fremkommet nye oplysninger i sagen sidenhen, som har ændret denne vurdering.

Likvidator har anført, at det må anses for sandsynligt, at den igangværende valghandling vil føre til, at den tidligere delegeretforsamling helt eller delvist vil blive genvalgt. Der er således risiko for, at der med opbakning fra en række nyvalgte delegerede medlemmer - under indflydelse af den tidligere ledelse - kan blive truffet beslutninger, som er egnet til at skaffe den tidligere ledelse en uberettiget begunstige på bekostning af de øvrige forsikringstagere.

Med henblik på at sikre, at der af den siddende delegeretforsamling, eller kommende delegeretforsamling ikke træffes beslutninger, som kan vise sig at være irreversible, træffer Finanstilsynet afgørelse i medfør af § 232, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, om at suspendere Es vedtægter, indtil der er opnået tilstrækkelig afklaring om gyldigheden af valghandlingen til delegeretforsamlingen i 2011. En sådan afklaring kan f.eks. fore ligge, når gennemførelsen af valghandlingen er tilstrækkeligt belyst, eller at der i fællesskab mellem likvidatorerne og forsikringstagerne opnås enighed om den endelige likvidation.

..."

Ved mail af 8. juni 2015 og 9. juni 2015 til og fra Finanstilsynet til og fra Erhvervsstyrelsen, stilles der spørgsmål fra Finanstilsynet om, "hvad er Erhvervsstyrelsens praksis i sådanne tilfælde, hvor en generalforsamlingsgodkendt revisor årsrapport ikke kan fremsendes i overensstemmelse med lovgivningen (§ 195 i lov om finansiel virksomhed), da der ifølge likvidator ikke foreligger en generalforsamling, som kan godkende selskabets årsrapport?" Erhvervsstyrelsen oplyste hertil, at vedkommende ikke tror, der er et lignende fortilfælde. Som et sammenligningsgrundlag nævnes tilfælde, hvor der ved domstolene verserer sag om retten til ejerskab.

Ved mail af 30. september 2015 fra Finanstilsynet fremgår, at man derfra henviser til, at i lov om finansiel virksomhed § 114 fremgår, at selskabslovens § 93 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på gensidige forsikringsselskaber samt, at vedkommende ikke umiddelbart kan finde, hvoraf det måtte fremgå, at Erhvervsstyrelsens indkaldelse af generalforsamling ikke vil kunne ske i gensidige forsikringsselskaber. Der stilles herefter spørgsmål til denne opfattelse.

Ved skrivelse af 2. november 2015 har Finanstilsynet truffet afgørelse om opretholdelse af suspension af Forsikringsselskabet E' vedtægter under likvidationen. Af afgørelsen fremgår blandt andet følgende:

"Afgørelse

Finanstilsynet træffer afgørelse om, at suspension af Forsikringsselskabet E's vedtægter under likvidation opretholdes.

...

Finanstilsynet har på baggrund af likvidatorernes høringssvar, foretaget en fornyet vurdering, af om suspension af vedtægterne for E skal ophæves eller opretholdes.

Det er Finanstilsynets vurdering, at såfremt suspensionen ophæves, vil der som udgangspunkt skulle indkaldes til valg til delegeretforsamling i overensstemmelse med vedtægterne. Stemmeberettigede hertil er forsikringstagerne, som vælger de delegerede, herunder de 120 forsikringstagere, der er tvivl om. Der er som anført ovenfor anlagt sag mod 11 af disse og der er ved at blive færdiggjort stævninger med yderligere 53, i alt 64 forsikringstagere. Så længe disse sager ikke er afgjort ved domstolene, foreligger der derfor en reel risiko for, at forsikringstagere, der ikke har medlemsrettigheder, deltager i et valg. Herved er der fare for, at det kan blive truffet irreversible beslutninger på en delegeretforsamling, der er egnet til at skaffe medlemmerne af den tidligere ledelse en uberettiget begunstiging på bekostning af de øvrige forsikringstagere.

Det følger af selskabets vedtægter, at enhver generalforsamling indkaldes af bestyrelsen. Da det er likvidatorerne, der har overtaget ledelsens opgaver, rettigheder og forpligtelser, jf selskabslovens § 219, stk. 1, henhører det under likvidatorerne at træffe beslutning om hvorvidt betingelserne for en generalforsamling er opfyldt. Ifølge Erhvervsstyrelsen henhører det under det centrale ledelsesorgans kompetence at træffe beslutning om at aflyse en generalforsamling, hvis det menes, at betingelserne for afholdelse af en indkaldt generalforsamling i overensstemmelse med lovgivningen eller selskabets vedtægter ikke er til stede eller hvis der er andre konkrete omstændigheder, der ikke gør det muligt at fastslå, om en generalforsamling er lovlig indkaldt og beslutningsdygtig.

Det er på denne baggrund Finanstilsynets opfattelse, at såfremt suspensionen af vedtægterne ophæves, vil likvidatorerne skulle skønne, om valget skal afholdes i overensstemmelse med vedtægterne.

Det følger af selskabslovens § 93, stk. 2, at såfremt der ikke afholdes generalforsamling i selskabet i overensstemmelse med vedtægterne, skal Erhvervsstyrelsen indkalde til generalforsamling, hvis ikke ledelsen selv gør det.

Gensidige forsikringsselskaber er ikke direkte omfattet af selskabslovens § 93, stk. 2, men det følger af lov om finansiel virksomhed § 114, at selskabslovens § 93 finder anvendelse med de fornødne tilpasninger på gensidige forsikringsselskaber. Samtidig følger det af lov om finansiel virksomhed § 68, at Erhvervsstyrelsens beføjelser efter selskabslovens § 93, stk. 2, tilfalder Finanstilsynet.

Det er på denne baggrund Finanstilsynets vurdering, at en ophævelse af suspension af vedtægterne vil medføre usikkerhed om hvorvidt Finanstilsynet vil skulle indkalde til en generalforsamling i medfør af § 93, stk. 2, i selskabsloven, jf. § 68, i lov om finansiel virksomhed.

Dermed vil en ophævelse af suspensionen føre til usikkerhed omkring, hvorvidt der i sidste ende på en generalforsamling eller delegeretforsamling vil blive gennemført irreversible beslutninger, der er egnet til at skaffe medlemmerne af den tidligere ledelse en uberettiget begunstiging på bekostning af de øvrige forsikringstagere førend domstolene har afklaret, hvem der er stemmeberettiget.

Ved at opretholde suspensionen vil der ikke skulle indkaldes til valg til delegeretforsamling eller generalforsamling efter vedtægterne, og enhver eventuel risiko for, at der kan blive truffet beslutninger udenom ledelsen, som kan vise sig at være irreversible, vil dermed ikke være til stede.

Finanstilsynet har i forbindelse med vurderingen overvejet hensynet til forsikringstagernes retssikkerhed ved at opretholde suspensionen indtil retssagerne er afgjort. En mulig langvarig domstolsproces har imidlertid ikke givet Finanstilsynet anledning til at vurdere sagen anderledes. Det skyldes, at risikoen for at der kan blive truffet irreversible beslutninger vedrørende disponeringen over likvidationsprovenuet, som kan være egnet til at skaffe medlemmer af den tidligere ledelse en uberettiget begunstiging på bekostning af de øvrige forsikringstagere, vejer tungt i afvejningen af, om suspensionen bør opretholdes.

Konklusion

Da der består en risiko for, at der af en kommende generalforsamling, eller delegeretforsamling, vil kunne træffes beslutninger om E, som kan vise sig at være irreversible, er det Finanstilsynets vurdering, at suspension af selskabets vedtægter bør opretholdes. Ved at opretholde suspensionen er der ingen risiko for, at der kan blive truffet beslutninger udenom ledelsen, som kan vise sig at være irreversible. Finanstilsynet

finder, at suspensionen af vedtægterne bør opretholdes, indtil der er opnået klarhed over hvilke forsikringstagere, der har medlemsrettigheder. En sådan afklaring vurderes at foreligge, når de af likvidator anlagte retssager er afsluttede ved domstolene.

...”

Af skrivelse af 2. maj 2017 fra Finanstilsynet vedrørende indsendelse af generalforsamlingsgodkendt årsrapport for Forsikrings-selskabet E under likvidation fremgår blandt andet følgende:

...”

Det fremgår af § 240 i lov om finansiel virksomhed, at:

"Bestemmelserne i denne lov om erhvervs- og vækstministerens og Finanstilsynets beføjelser og finansielle virksomheders pligter over for erhvervs- og vækstministeren og Finanstilsynet finder med de nødvendige tilpasninger anvendelse for sådanne virksomheder, som er under rekonstruktionsbehandling eller opløsning." Bestemmelsen omfatter virksomheder, der er under likvidation og dermed har fået inddraget deres tilladelse i henhold til § 226 i lov om finansiel virksomhed. Formålet med § 240 i lov om finansiel virksomhed er således at sikre, at Finanstilsynet også i afviklingsperioden har de nødvendige redskaber til at varetage hensynet til forsikringstagerne.

Bestemmelsen medfører, at virksomheder som udgangspunkt skal indsende regnskabs- og solvensindberetninger, med mindre andet besluttet af Finanstilsynet.

Finansielle virksomheder har dermed som udgangspunkt pligt til at indsende bestyrelsesgodkendt og generalforsamlingsgodkendt årsrapport til Finanstilsynet, jf. §§ 194 og 195 i lov om finansiel virksomhed, også i forbindelse med likvidation.

E har indsendt årsrapport for regnskabsåret 2014 og 2015 godkendt af selskabets ledelse i overensstemmelse med § 194 i lov om finansiel virksomhed.

Det følger af § 195, stk. 1, 1. pkt. i lov om finansiel virksomhed, at:

"Den reviderede og godkendte årsrapport skal indsendes til Finanstilsynet i tre eksemplarer uden ugrundet ophold efter endelig godkendelse."

Af bemærkningerne til bestemmelsen, som fremgår af lovforslagets (L 176 af 12. marts 2003) § 194 (som senere er blevet ændret til § 195), følger det, at den indsendte årsrapport skal være godkendt af virksomhedens øverste myndighed, hvilket for E vil sige generalforsamlingen.

Som nævnt skal reglerne i lov om finansiel virksomhed anvendes med de nødvendige tilpasninger, når en virksomhed er under opløsning, jf. § 240 i lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynet vurderer i den konkrete sag, at Finanstilsynets suspension af selskabets vedtægter og uklarheden om, hvilke forsikringstagere der har medlemsrettigheder, sammenholdt med § 240 i lov om finansiel virksomhed får den betydning, at E ikke kan indsende en generalforsamlingsgodkendt årsrapport i overensstemmelse med § 195 i lov om finansiel virksomhed. E skal således alene indsende den af bestyrelsen (likvidatorerne) godkendte årsrapport efter § 194 i lov om finansiel virksomhed.

Da der således ikke kan indsendes en af generalforsamlingen godkendt årsrapport, som Finanstilsynet i henhold til § 195, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed, skal videresende til Erhvervsstyrelsen, videresender Finanstilsynet i stedet et eksemplar af den bestyrelsesgodkendte årsrapport til Erhvervsstyrelsen.

...”

Ved skrivelse af 14. maj 2017 - vedhæftet mail af samme dato - til revisionsvirksomheden og indklagede fra klager har klager fremsat en række indsigelser og klager vedrørende indklagedes revision af årsrapporterne for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016 for Forsikrings-selskabet E under frivillig likvidation, herunder vedrørende offentliggørelsen på selskabets hjemmeside. Klager har i skrivelsen afslutningsvis på ny begæret indkaldt til ekstraordinær generalforsamling.

Ved mail af 16. maj 2017 til klager fra revisionsvirksomheden fremgår blandt andet, at revisionsvirksomheden har svaret, at det ikke er muligt på det foreliggende grundlag at indkalde til ekstraordinær generalforsamling. Endvidere er der henvist til, at Finanstilsynet har givet anvisninger om indsendelse af årsrapport til Finanstilsynet med henblik på Finanstilsynets videresendelse til Erhvervsstyrelsen, hvilket er efterkommet af selskabet.

Ved mail af 16. maj 2017 har klager sendt sine kommentarer til besvarelsen.

Ved Roskilde rets dom af 14. juni 2017 fik Forsikringsselskabet E i likvidation medhold i de af selskabet ved likvidatorerne anlagte sager mod 49 forsikringstagere, idet det ved domme blev anset for bevist, "*at tegningen af 120 tillægssforsikringer ikke var sagligt eller på anden måde forretningsmæssigt begrundet i hverken selskabets eller de sagsøgtes forhold, men at tegningen af tillægssforsikringerne alene skete med henblik på at påvirke resultatet af valget til delegeretforsamling for på den måde at bevare kontrollen over selskabets formue*" og de 49 sagsøgte blev på den baggrund dømt til at anerkende, at de forsikringer, de 49 sagsøgte forsikringstagere havde tegnet, var ugyldige. Indklagede har oplyst, at sagen er anket til Østre Landsret af 32 af de oprindeligt 49 sagsøgte forsikringstagere.

Af Erhvervsstyrelsens skrivelse af 31. juli 2017 fremgår blandt andet følgende:

” ...

Efter gennemgangen af din redegørelse har styrelsen besluttet at lukke sin undersøgelse af revisionen af årsrapporten for 2016 for E i likvidation, og styrelsen foretager sig ikke yderligere i sagen.

...”

Ved brev af 8. juli 2018 til blandt andet indklagede fra klager har klager på ny begæret indkaldt til ekstraordinær generalforsamling i Forsikringsselskabet E under frivillig likvidation. Som dagsorden er blandt andet godkendelse af regnskaberne for 2014, 2015, 2016 og 2017.

Revisornævnets formand har den 27. juni 2018 ved formandsbeslutning bestemt, at der - ud fra de foreliggende oplysninger, herunder at klager tilhører kredsen af udlodningsberettigede forsikringstagere - ikke var grundlag for at afvise klagen under henvisning til § 9, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 727 af 15. juni 2016 om Revisornævnet.

Parternes bemærkninger:

Klager har til sagen afgivet en række bemærkninger, og det neden for anførte er ikke en fuldstændig gengivelse af det af klager anførte. Samtlige klagers anbringender har indgået ved Revisornævnets afgørelse.

Formalitet

Klager har til sagens formalitet anført blandt andet, at enhver, der har en anerkendelsesværdig interesse, kan klage over en statsautoriseret revisor. En anerkendelsesværdig interesse har bl.a. revisorens kunde og den, der er blevet berørt af revisors arbejde, navnlig ved at have disponeret i tillid til rigtigheden heraf.

Klager har videre henvist til, at han som udlodningsberettiget tidligere forsikringstager i henhold til selskabets vedtægter § 14, stk. 2, kapitalejer i selskabet og medlem af delegeret-forsamlingen, der udgør selskabets generalforsamling i Forsikringsselskabet E i likvidation, under frivillig solvent likvidation har anerkendelsesværdig interesse i klagen. Erhvervsstyrelsen har allerede flere gange tidligere taget stilling til spørgsmålet om klagers retlige interesse i selskabet, senest i forbindelse med aktindsigt i en sag. Klager er udlodningsberettiget efter §14, stk. 2, på baggrund af to policer i selskabet. Begge policer blev, som led i likvidatorernes afvikling af de sidste policer pr. 31. december 2014, opsagt ved brev af 27. november 2014 af daværende selskabsvalgt likvidator advokat F, J Advokatfirma. Det er imidlertid besluttet, at de udlodningsberettigede tidligere forsikringstagere skal have udloddet selskabets formue i det tilfælde, at fonden ikke blev stiftet,

hvilket den ikke blev, og dette er netop situationen i selskabet nu. Beslutningen fremgår af generalforsamlings-protokollatet fra 6. december 2013 dateret 9. december 2013, punkt e. Klager har videre blandt andet anført, at han tilmed er delegeret og medlem af selskabets generalforsamling og selv i april 2014 var med til at vælge indklagede som generalforsamlingsvalgt revisor for 2014. De afgørelser fra Revisornævnet, som indklagede har henvist til, og påstanden om, at kapitalejere ikke er klageberettigede under likvidation og konkurs vedrører alle tvangslikvidation og konkurs i ikke solvente selskaber. Dette er netop ikke situationen i den konkrete sag, hvor der er tale om en frivillig, solvent likvidation, hvor selskabet i princippet kan sættes i drift igen efter selskabslovens § 231. Henvisningerne har derfor ingen relevans i den konkrete sag. Også en konkret dom fra Vestre Landsret, jf. U2017.2663, fastslår, at det er generalforsamlingen, der skal godkende regnskaberne i et solvent selskab i likvidation.

Klager har endvidere blandt andet til det af indklagede anførte om garantier og garantikapital gjort gældende, at det synspunkt ikke er relevant, fordi E ikke har og aldrig har haft en ordning med garantier og garantikapital. I det konkrete selskab defineres kapitalejerne entydigt af vedtægternes § 14, stk. 2. Gensidige forsikringselskaber som E har en grundfond, som altid skal være til stede i selskabet. Det er ikke en garantikapital. Medlemmerne hæfter for selskabets forpligtelser og kan derfor under alle omstændigheder sidestilles med garantier efter § 23 i lov om finansiel virksomhed.

Realitet

Klager har overordnet navnlig anført, at klagen vedrører særdeles alvorlige forhold vedrørende udarbejdelse af regnskaber, påtegning, manglende godkendelse og manglende rettidig indberetning til cvr samt manglende overholdelse af gældende lovgivning og vedtægter for selskabet.

Klagepunkterne angår alle stærkt kritisable forhold og kan være til væsentlig skade for de i henhold til vedtægterne udlodningsberettigede tidligere forsikringstagere. Der fremgår ingen supplerende oplysninger af den uafhængige revisors påtegning trods det, at likvidatorerne (ledelsen) vil kunne ifalde både erstatnings- eller strafansvar for handlinger eller undladelser, der vedrører virksomheden og virksomhedsdeltagere. Revisor må således altid skulle oplyse om overtrædelse af den for selskabet fastsatte selskabsretlige eller tilsvarende lovgivning, lovgivningen om regnskabsaflæggelse etc. Klager har videre peget på, at halvdelen af ledelsen har fungeret uden mandat i mere end 2 år. Hverken kapitalejerne, de efter vedtægterne 26 udlodningsberettigede tidligere forsikringstagere eller generalforsamlingen (de delegerede) vil under nogen omstændigheder godkende regnskaberne for 2014, 2015, 2016 i den form, de foreligger.

Klager har videre navnlig anført, at indklagede burde have afgivet en supplerende bemærkning om eventuelt straffeansvar eller erstatningsansvar, idet indklagede må have været bekendt med forhold, som gav en begrundet formodning om, at likvidatorerne (ledelsen) kunne ifalde erstatnings- eller strafansvar for de handlinger eller undladelser, der vedrørte virksomheden eller de i henhold til vedtægterne udlodningsberettigede tidligere forsikringstagere. Efter selskabslovens § 89, stk. 1, og revisors rettigheder kan den generalforsamlingsvalgte revisor forlange, at der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling, hvilket for længst burde være sket. Indklagede kunne derved egenhændigt have afhjulpet en række af de i klagen anførte klagepunkter. Baggrunden for klagen er således, at indklagede har tilsidesat og fortsat tilsidesætter de pligter, som stillingen medfører.

Klagepunkt 1: Manglende afholdelse af ordinær generalforsamling

Klager har navnlig anført, at indklagede sidst blev valgt på den ordinære generalforsamling den 22. april 2014, men er ikke blevet genvalgt siden. Der er ikke blevet afholdt ordinær generalforsamling i Forsikringselskabet E i likvidation, hvilket indklagede er informeret om, senest i brev af 14. maj 2017. I henhold til selskabslovens § 89, stk. 1, og revisors rettigheder kan den generalforsamlingsvalgte revisor forlange, at der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling. Den

samme ret fremgår af selskabets vedtægter § 6. Da revisor er offentlighedens tillidsrepræsentant, må revisor ved udførelsen af sit hverv i Forsikringsselskabet E i likvidation skulle varetage hensynet til virksomhedens omverden, såsom myndigheder, medarbejdere, kreditorer og investorer/kapitalejere samt være opmærksom på, at disse interessenter kan have modstående interesser i forhold til virksomhedens ledelse. Det er stærkt kritisabelt, at indklagede ikke har benyttet sig af muligheden for at forlange indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling og dermed sikret sig genvalg som revisor. Særligt når der henses indklagedes fortsatte afgivelse af revisionspåtegning på årsregnskaberne 2014, 2015 og 2016 trods manglende godkendelse af generalforsamling, indklagedes fortsatte fakturering af udført arbejde på trods af manglende genvalg på generalforsamling, meddelelse til indklagede om modstående interesser mellem udlodningsberettigede forsikringstagere i henhold til vedtægterne og de to likvidatorer og et klart udtrykt ønske om indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling med henblik på genvalg af revisor, godkendelse af årsregnskaber og 3 års honorar til revisor og væsentlige honorarer til de 2 likvidatorer.

Klager har på den baggrund gjort gældende, at indklagede ved ikke at have foranlediget afholdt ordinær generalforsamling i Forsikringsselskabet E i likvidation siden 22. april 2014 har overtrådt god revisorskik.

Klager har til det af indklagede anførte vedrørende skrivelsen af 2. maj 2017 fra Finanstilsynet navnlig anført, at både FIL, SEL, årsregnskabsloven (ÅRL), selskabets vedtægter og Erhvervsstyrelsens svar til Finanstilsynet af 9. juni 2015 entydigt fastslår, at der kan og skal afholdes ordinær generalforsamling under en likvidation til godkendelse af årsregnskaber, ledeshonorarer, valg af revisor og andre nødvendige beslutninger, som generalforsamlingen har ret og pligt til at træffe, også selv om vedtægterne er midlertidigt suspenderet. Dette støttes også af domspraksis, jf. Vestre Landsrets dom, U2017.2663. Regnskabsaflæggelsen fortsætter ifølge lovgivningen uændret gennem en likvidation. Selskabsloven er på dette punkt en del af FIL, så her er der ingen afvigelser imellem de to lovgivninger, jf. FIL § 241 med henvisning til SEL Kapitel 14. Finanstilsynet har aldrig truffet en konkret afgørelse, der siger, at der ikke skal afholdes generalforsamling i selskabet. En sådan afgørelse ville være i strid med al anden gældende lovgivning og ville derfor være ugyldig. Skrivelsen af 2. maj 2017 er ikke en afgørelse. Revisors citat fra ledelsesberetningen i 2017-årsregnskabet er ikke en afgørelse. Finanstilsynets juridiske kontor deler ikke revisors opfattelse, jf. mail af 30. september 2015 til Erhvervsstyrelsen, hvori der også henvises direkte til gældende lovgivning. Indholdet af skrivelsen af 2. maj 2017 kan endvidere ikke lægges til grund, idet vurderingen fremkommer efter, at der er rejst kritik, og efter, at samtlige årsregnskaber for 2014, 2015, 2016 skulle være fremlagt for og godkendt af generalforsamlingen samt indsendt til myndighederne. Fristen for dette er for det pågældende selskab 30/4 hvert år. Både FIL, SEL, ÅRL, Selskabets vedtægter samt domspraksis U2017.2663 forhindrer en situation, hvor ingen skal godkende ledelsens honorarer og regnskaberne i et solvent selskab i frivillig likvidation.

Klager har videre navnlig anført, at indklagede undskylder sig med ikke at ville indkalde til ekstraordinær generalforsamling for at få godkendt regnskaber og valgt sig selv til revisor af frygt for, at generalforsamlingen skulle komme til at træffe ulovlige beslutninger. Der kan som bekendt kun stemmes om de fremsatte forslag. Med en dagsorden med kun to forslag: 1. valg af revisor, 2. godkendelse af regnskaber ville generalforsamlingen umuligt kunne træffe beslutning om andet. Generalforsamlingen har aldrig haft til hensigt at misbruge sin stilling, og der er aldrig påvist eksempler på, at dette skulle have været generalforsamlingens hensigt. Suspensionen af selskabets vedtægter savner derfor ethvert sagligt grundlag.

Klagepunkt 2: Påtegning af årsregnskaberne - Indklagedes afgivelse af revisionspåtegning uden at være valgt som revisor, uden at være uafhængig og indklagedes afgivelse af revisionspåtegning efter lov om finansiel virksomhed

Klager har navnlig anført, at indklagede ikke har modtaget valg som revisor for Forsikringssselskabet E i frivillig likvidation siden 22. april 2014. Uagtet manglende valg som selskabets revisor i henhold til vedtægternes § 8 har indklagede fortsat med at afgive revisionspåtegninger på årsregnskaber for Forsikringssselskabet E i likvidation. Indklagede er tidligere generalforsamlingsvalgt revisor i Forsikringssselskabet E i likvidation. Klager har henset hertil gjort gældende, at det er stærkt kritisabelt, at indklagede ikke har sikret sig valg på en generalforsamling, hvilket er i modstrid med selskabets vedtægter.

Klager har endvidere navnlig anført, at Forsikringssselskabet E er under frivillig likvidation og, at det i henhold til vedtægterne er de udlovningsberettigede tidligere forsikringstagere, som indklagede må skulle adressere sin uafhængige revisionspåtegning til og ikke likvidatorerne (ledelsen). Der er en væsentlig risiko for manglende uafhængighed mellem indklagede og likvidatorer (ledelsen), som er helt uacceptabel i en frivillig likvidation. Indklagedes uafhængighed er ikke længere tilstede, da det alene må være likvidatorerne (ledelsen), som har indgået aftale om revision med indklagede. Der eksisterer en væsentlig interessekonflikt mellem de i henhold til vedtægterne udlovningsberettigede tidligere forsikringstagere og ledelsen. Som offentlighedens tillidsrepræsentant er indklagede netop garant for at tilvejebringe sikkerhed for at lovgivning mv. overholdes.

Klager har videre anført, at det fremgår af FIL § 199, at den underskrivende revisor skal være ”certificeret” af Finanstilsynet. Indklagede er ikke i besiddelse af den lovkrævede certificering.

Klager har hertil bemærket, at indklagede i overskriften på sin revisionspåtegning på årsregnskaberne 2014, 2015 og 2016, hvor Forsikringssselskabet E er under frivillig likvidation, har anført, at årsregnskaberne er udarbejdet efter lov om finansiel virksomhed. Der henvises i øvrigt til, at selskabet for 2015 og 2016 er fuldt omdannet til et almindeligt selskab, jf.

Erhvervsvirksomhedslovens § 1a og Kap. 5a. Der er ingen koncession til at drive finansiel virksomhed, og der er ingen finansielle aktiviteter i selskabet, da al forsikringsvirksomhed er afviklet pr. 31. december 2014.

Klager har vedrørende indklagedes udskiftning af sin revisorpåtegning på årsregnskabet for 2016 efter, at dette var offentliggjort, navnlig anført, at Erhvervsstyrelsen har taget indklagedes redegørelse for gode varer som dokumentation for, at forholdene omkring hans tilbagedaterede påtegning skulle være i orden. Forholdet er, som det fremgår af bilaget, aldrig undersøgt. Årsregnskabet blev offentliggjort med en påtegning efter ÅRL dateret den 5/5 2017 på et årsregnskab underskrevet af både F og G samme dag, fredag, den 5/5 2017. F fratræder mandag, den 8/5 2017 og er herefter ikke længere en del af ledelsen. Klager påpegede senere, at der er uoverensstemmelse mellem påtegningen efter ÅRL og det, at der påstås at være aflagt årsregnskab efter FIL, altså en anden begrebsramme. Længe efter, at årsregnskabet er offentliggjort på selskabets hjemmeside med påtegning efter ÅRL, udskiftes dette med en tilbagedateret påtegning efter FIL. F er på dette tidspunkt for længst fratrædt og kan ikke have godkendt et årsregnskab for 2016 med den senere påtegning efter FIL. Årsregnskabet for 2016 har, som det fremstår nu med tilbagedateret påtegning, karakter af et falsk dokument.

Klager har til det af indklagede anførte - om, at indklagede kan fungere som revisor for selskabet under likvidationen, uagtet at han ikke er certificeret til at revidere regnskab efter FIL - navnlig anført, at det fremgår, at selskabet har afleveret sin koncession til at drive finansiel virksomhed, og at al forsikringsvirksomhed er afsluttet ved udgangen af 2014. Indklagede kan muligvis fungere som revisor for selskabet, men der står intet om, at han kan påtegne regnskab efter FIL, hvilket han efter eget udsagn heller ikke er certificeret til.

Klager har til den af indklagede fremlagt en mail fra Finanstilsynet fra januar 2014 anført, at der i mailen henvises til en bekendtgørelse, der ligger år forud for, at dette regelsæt trådte i kraft, som begrundelse for, at han kunne revidere årsregnskaberne. Dette forekommer i sig selv ikke korrekt og stærkt betænkeligt. Hertil kommer, at indklagede påstår, at årsregnskaberne er aflagt og revideret i overensstemmelse med FIL. Dette er ikke korrekt.

Klageren har på den baggrund gjort gældende, at indklagede har tilsidesat sine pligter i væsentlig grad og således har overtrådt god revisorskik.

Klagepunkt 3: Manglende godkendelse af årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016, manglende indsendelse af årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016 til Erhvervsstyrelsen og manglende oplysning vedrørende fakturerede honorarer til likvidatorerne mv.

Klager har navnlig anført, at indklagede er blevet oplyst om, at ingen af de revisionspåtegnede årsregnskaber for 2014, 2015 og 2016 er blevet godkendt. Der er ikke blevet afholdt ordinær generalforsamling i Forsikringsselskabet E i likvidation. Ingen af de revisionspåtegnede årsregnskaber er således blevet godkendt af generalforsamlingen. Indklagede har imidlertid fortsat med at afgive revisionspåtegning på de udarbejdede årsregnskaber for 2014, 2015 og 2016. Det gælder, at virksomheder under likvidation skal fortsætte med at udarbejde og indsende årsrapporter gennem likvidationens forløb, ligesom årsrapporten skal godkendes og indsendes til Erhvervsstyrelsen efter de almindelige regler. Er virksomheden undergivet revisionspligt, skal de udarbejdede årsrapporter tillige revideres af virksomhedens revisor. Indklagede har over en årrække i væsentlig grad ignoreret den manglende indsendelse samt digitale indberetning af årsregnskaberne for Forsikringsselskabet E i likvidation eller helt undladt at foretage denne indberetning for Forsikringsselskabet E i likvidation, såfremt han er blevet engageret hertil. Reglerne i årsregnskabsloven, selskabsloven og Vejledning til bekendtgørelse om indberetning til og offentliggørelse af årsrapporter mv. (Indsendelsesbekendtgørelsen) vurderes ikke overholdt. Ledelsen har således ikke overholdt gældende lovgivning eller bekendtgørelse på området. Ingen af de afgivne uafhængige revisionspåtegninger på årsregnskabet 2015 og 2016 indeholder oplysninger herom.

Klageren har endvidere navnlig anført, at der forestår en væsentlig konflikt vedrørende fakturerede honorarer til likvidatorerne i den frivillige likvidation, hvilket er meddelt indklagede. Af årsregnskaberne fremgår imidlertid hverken fuldstændige noteoplysninger eller andre oplysninger vedrørende de meget betydelige honorarer, som de to likvidatorer har udbetalt til egne medarbejdere gennem hele perioden 6. december 2013 til 31. december 2016 (seneste udarbejdede, men ikke godkendte årsregnskab). Dette må være i strid med gældende lovgivning, når ledelsen udgøres af likvidatorer (advokater), som er bestyrelsesmedlemmer, ledende partnere og dermed modtagere af overskudsandele fra deres respektive advokatfirmaer. De gældende oplysningskrav vedrørende ledelsesvederlag vurderes derfor ikke opfyldt. En anden væsentlig interessekonflikt relaterer sig til den manglende afholdelse af generalforsamlinger for 2014, 2015 og 2016, hvilket betyder, at de to likvidatorer ikke kan have fået godkendt en eneste af de betalte fakturaer, som de har faktureret Forsikringsselskabet E i likvidation i perioden 6. december 2013 til dags dato. Realiteten af de manglende afholdelser af generalforsamling er, at de to likvidatorer både ”godkender” og betaler egne honorarfakturaer fra Forsikringsselskabet E i likvidation uden generalforsamlingens godkendelse.

Klager har videre vedrørende beløb faktureret til advokatfirmaerne J og H anført, at likvidatorerne i anden sammenhæng har oplyst at have faktureret selskabet 9.041.604,25 kr. inkl. moms i perioden fra 6. december 2013 til medio 2016. Resten af 2016 må antages også at udgøre et betydeligt beløb. I årsregnskabet for 2017 er der oplyst 2.681.493 kr. i udbetaling til J Advokatfirma og til

Advokatfirmaet H. Der fremgår af samme regnskab et beløb på 2.203 mio. kr. for 2016. Det er ikke oplyst - hvilket det naturligvis skal være - om beløbene er inkl. moms. Oplysningerne er, som det fremgår, ikke fyldestgørende, og de rummer ikke eventuelle yderligere omkostninger, selskabet er påført som følge af likvidatorernes mange aktiviteter uden for mandat. Det kan med sikkerhed dokumenteres, at der er udbetalt mere end 12 mio. kr. til de to advokatfirmaer i honorarer og andre ydelser, hvoraf ikke en eneste krone er godkendt af generalforsamlingen. Disse honorarer er med revisors bistand holdt skjult under posten: Administrationsomkostninger i årsregnskaberne. Det er helt udeladt for årene 2014, 2015, 2016 og for 2017 har man specifikt undladt at oplyse sammenligningstal for de forudgående regnskabsår. Der er tale om så betydelige beløb, at de nødvendigvis skal fremgå eksplicit af årsregnskaberne for alle regnskabsår, og der må gøres opmærksom på eventuelle krav om tilbagebetaling, idet generalforsamlingen og kapitalejerne ikke har godkendt de fakturerede honorarer og heller ikke vil kunne forventes at godkende dem. Klager har til det af indklagede anførte - om, at indklagede ikke var bekendt med, at likvidatorerne har ladet selskabet betale for behandlingen af deres personlige klager i Advokatnævnet - gjort gældende, at dette umuligt kan være sandt. Partner L, J Advokatfirma, blev specifikt antaget til dette, og advokat, tidl. selskabsvalgt likvidator F, J, har i et svagt øjeblik bekræftet, at dette er tilfældet. Hans honorarer kan revisor umuligt have overset. Senere blev L også brugt til at biintervenere i en byretssag for at undgå, at Erhvervsstyrelsen registrerede generalforsamlingens afsættelse af F og valget af en anden selskabsvalgt likvidator den 26/2 2015. Revisor kan vel vanskeligt have forestillet sig, at likvidatorerne havde generalforsamlingens opbakning til at bruge selskabets midler til netop dette formål. Revisor er forpligtet til at opgøre ledelsens honorarer, idet der er tale om advokater og tilmed ledende partnere i deres respektive advokatfirmaer, da er revisor tvunget til at gennemgå samtlige bilag for omkostninger faktureret fra de to advokatfirmaer. Det skal fremgå af fakturaerne, hvad der faktureres for, og der skal være givet mandat til at udføre opgaverne. Der er tale om meget betydelige beløb, som revisor må og skal have opdaget og gennemgået i forbindelse med revisionen, ellers er han ikke i stand til at opgøre ledelsens honorarer korrekt.

Klageren har på den baggrund gjort gældende, at indklagede har tilsidesat sine pligter i væsentlig grad og således har overtrådt god revisorskik.

Klager har med henvisning til Revisornævnets kendelse af 19. september 2014 i sag 157/2013 hertil føjet, at indklagede i den sag var indklaget vedrørende Forsikringsselskabet E i likvidation, i den sag var manglende korrekt opgørelse af honorarer i en række erklæringer og manglende evne til at identificere risici også et meget væsentligt element. Finanstilsynet havde indgivet klagen over revisor den 13. december 2013 vedrørende årsregnskab 2011, hvilket var efter, likvidatorerne var tiltrådt og tydeligt efter rådgivning fra den ene af likvidatorerne. Der blev i den pågældende sag givet en bøde på 75.000 kr. til indklagede. Det fremgår direkte af Revisornævnets kendelse af 19. september 2014, at erklæringerne med sikkerhed afgivet af revisor skulle laves efter påbud fra Finanstilsynet, fordi oplysningerne om ledelseshonorarer ikke fremgik fyldestgørende og korrekt af det reviderede årsregnskab for 2011, som også var revideret af indklagede. Kendelsen relaterer altså på denne måde direkte til revisionen af årsrapporter og opgørelse af ledelseshonorarer samt risiko på og sammensætning af værdipapirporteføljen, som også er et væsentligt tema i nærværende klage. Oplysningerne om ledelseshonorarer mangler helt for årsregnskaberne 2014 og 2015, og de er ikke fyldestgørende og ikke opgjort korrekt i 2016 og 2017. Revisor har pligt til at sikre, at oplysningerne fremgår og er fyldestgørende og korrekte.

Klagepunkt 4: Manglende overholdelse af pligter i medfør af selskabsloven - manglende efterkommelse af krav til revisionen som stillet af generalforsamling - manglende overholdelse af

pligt til at påse, om selskabets ledelse overholder sine forpligtelser til at føre bøger, fortegnelser og protokollater mv. og manglende reaktion på ledelsens manglende overholdelse af sine forpligtelser

Klager har navnlig anført, indklagede har tilsidesat sin pligt til at påse, at der føres bøger, fortegnelser og protokollater, samt om reglerne om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt i henhold til selskabsloven, herunder at alle væsentlige beslutninger foretaget af likvidatorerne er dokumenteret. Revisionsprotokollater vedrørende årsregnskaberne 2014, 2015 og 2016 kan ikke være blevet godkendt/underskrevet på generalforsamlingen, hvilket revisor har pligt til at påse samt rapportere om, såfremt dette konstateres jf. selskabslovens § 129, som kræver underskrift fra samtlige medlemmer i den øverste ledelse. Fortegnelse over reelle ejere vurderes endvidere ikke påset.

Klager har endvidere anført, at ingen af de afgivne uafhængige revisionspåtegninger på årsregnskaberne 2014, 2015 og 2016 indeholder oplysninger om den manglende overholdelse af ledelsens forpligtelser, jf. bl.a. selskabslovens § 147 om krav til revisors reaktion på overtrædelse heraf samt øvrige væsentlige forhold.

Klager har videre anført, at indklagede burde have sikret, at ledelsen havde overholdt lovgivningen og sørget for, at der var registreret reelle ejere i selskabet, sådan som lov om finansiel virksomhed og selskabslovens siden december 2017 kræver det.

Klager har på den baggrund gjort gældende, at indklagede har tilsidesat sine pligter i væsentlig grad og således har overtrådt god revisorskik.

Klagepunkt 5: Indklagedes manglende reaktion på, at den tilbageværende medlikvidator ikke kan opfylde tegningsreglen, der er registreret i cvr.

Klager har navnlig anført, at den tilbageværende medlikvidator ikke kan opfylde tegningsreglen, der er registreret i cvr. Det, at likvidator G sidder alene tilbage, er i direkte strid med § 66 samt § 231, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, som likvidator G er udpeget efter, jf. Finanstilsynets afgørelse af 6. december 2013. Dette burde indklagede have opdaget og reageret på omgående og senest i forbindelse med påtegningen af regnskabet for 2017, idet tegningsreglen ikke er overholdt efter, at likvidator F fratrådte den 8. maj 2017, hverken ved aflæggelse af halvårsrapporten for 2017 eller ved årsregnskabet for 2017.

Klager har til det af indklagede anførte - om, at der ikke er nogen regel om, at der skal være flere likvidatorer - gjort gældende, at både lovgivningen og en konkret generalforsamlingsbeslutning i selskabet siger det modsatte. Generalforsamlingen har valgt en selskabsvalgt likvidator den 6. december 2013 og var forinden oplyst af selskabets daværende advokat F om, at Finanstilsynet ville udpege G som medlikvidator således, at der ville være to likvidatorer under likvidationen, jf. protokollatet 6. december 2013. Det var altså forudsætningen for, at man kun valgte én selskabsvalgt likvidator, ellers havde generalforsamlingen valgt yderligere en likvidator for at kunne opfylde FIL § 66, der entydigt siger, at et finansielt selskab tegnes af mindst 2 personer i forening. FIL § 241 henviser direkte til likvidationsbestemmelserne i SEL Kapitel 14, som er en del af FIL. Der er specifikt ikke hjemmel til, at myndigheden kan udpege en enelikvidator efter FIL § 231 stk. 2. Herudover ligger det uden for enhver tvivl, at selskabets kapitalejere repræsenteret ved generalforsamlingen altid er berettiget til at være repræsenteret ved en selskabsvalgt likvidator, jf. FIL § 241 med henvisning til SEL § 219, stk. 1 og stk. 2. Denne ret fortabes ikke, fordi en tidligere valgt likvidator fratræder, afsættes eller dør. FIL § 241 med henvisning til SEL § 218 giver også selskabets kapitalejere eller blot mindst 25 % af dem en lovbestemt ret til enhver tid at få valgt en medlikvidator. Også mindretalsbestemmelserne sikrer, at kapitalejerne til enhver tid kan blive repræsenteret i selskabets ledelse, som de klart har givet udtryk for, at de ønsker.

Klageren har på den baggrund gjort gældende, at indklagede har tilsidesat sine pligter i væsentlig grad og således har overtrådt god revisorskik.

Klagepunkt 6: Indklagedes reaktion på dispositioner over selskabets værdipapirportefølje

Klager har herudover navnlig vedrørende dispositioner over selskabets værdipapirportefølje anført, at likvidatorerne egenhændigt og uden forudgående drøftelse med generalforsamlingen har foretaget realisation af hele selskabets værdipapirportefølje og reinvesteret hele formuen i væsentligt ringere forrentede papirer - velvidende, at generalforsamlingen aldrig ville godkende en sådan omlægning. Dette er foretaget i direkte modstrid med de givne instrukser og mere end 10 års forudgående anvendt investeringspraksis godkendt af generalforsamlingen. Investeringsafkastet har, som det fremgår af årsregnskabet for 2017, været:

2013:	15,3 mio. kr. (100 % fra oprindelig portefølje)
2014:	11,9 mio. kr. (Heraf mindst ca. 10 mio. fra oprindelig portefølje inden omlægning)
2015:	4,8 mio. kr.
2016:	1,5 mio. kr.
2017:	3,2 mio. kr.

Selskabets oprindelige aktieportefølje ville, såfremt den ikke var blevet omlagt af likvidatorerne, have haft en værdi af 153,018 mio. kr. pr. den 20/7 2018. Hertil skal lægges et beløb på 12,421 mio. kr. i kontante aktieudbytter, som selskabet ville have modtaget i perioden frem til 20/7 2018, hvis ikke likvidatorerne havde omlagt porteføljen i strid med de givne instrukser. Der skal tages forbehold for mindre afvigelser som følge af de anvendte valutakurser. Selskabets værdipapirer udgør pr. 31/12 2017: 84,6 mio. kr., jf. 2017 årsregnskabet. Her er altså tale om et enormt formuetaf/indtægtstab. Det må være hævet over enhver tvivl, at der her er tale om et betydeligt muligt erstatningskrav, som revisor burde have forholdt sig til i forbindelse med udarbejdelsen af regnskaberne. De ikke-generalforsamlingsgodkendte, men såkaldt "aflagte" og offentliggjorte årsregnskaber for 2014, 2015, 2016 og 2017 giver ikke et retvisende billede af de faktiske forhold i selskabet.

Klager har til det af indklagede anførte om porteføljens sammensætning anført, at værdipapirporteføljens sammensætning ikke er oplyst korrekt i årsregnskaberne. Noterne, der specificerer selskabets aktiver og kursreguleringerne, er decideret misvisende. Risikoskemaet vedrørende værdipapirporteføljen er ikke udfyldt korrekt i årsregnskaberne, og det skulle have været anført i noterne og ikke alene i ledelsesberetningerne. Dette gælder samtlige år 2014, 2015, 2016 og 2017.

Revisionselskabet D

Klager har til klagen over Revisionselskabet D navnlig anført, at Revisornævnet bør overveje, om ikke også Revisionselskabet D bør ifalde en straf i forbindelse med den udførte revision for Forsikringsselskabet E i likvidation, og ikke alene den indklagede revisor personligt, idet revisionselskabet og dets øverste ledelse var bekendt med den kritisable og stærkt mangelfulde revision samt med revisors manglende reaktion på ledelsens/likvidatorenes mange og alvorlige overtrædelser af gældende lovgivning i Forsikringsselskabet E i frivillig solvent likvidation.

Sanktion, herunder frakendelse af godkendelsen som statsautoriseret revisor

Klager har vedrørende sanktionen anført, at Revisornævnet nødvendigvis må idømme revisor en meget hård straf og, at forholdene er så alvorlige, at de udover bøde tillige bør medføre frakendelse af autorisation.

Indklagede har til sagens formalitet gjort gældende, at sagen skal afvises, fordi klager ikke har fornøden retlig interesse i sagen. Klager har ikke kompetence til at indgive klage på vegne af

Forsikringselskabet E i likvidation. Det er i Revisornævnets praksis - med henvisning til bemærkningerne til lov nr. 1003 af 19. december 1992 om statsautoriserede revisorer - fast antaget, at ud over klienten selv, i denne sag Forsikringselskabet E i likvidation, er også aktionærer/anpartshavere i et klageberettiget selskab omfattet af den klageberettigede kreds. Den anførte klageadgang for aktionærer/anpartshavere ophører imidlertid i forbindelse med likvidation eller konkurs, jf. eksempelvis Revisornævnets formands beslutning af 5. august 2011 i sag 36/2010, Revisornævnets kendelse af 17. februar 2010 i sag 35/2008-R, Revisornævnets formands beslutning af 3. januar 2013 i sag nr. 4/2012 og Revisornævnets årsberetning 2010, side 41 (næstsidste afsnit). Det anførte omfatter så meget desto mere klager A, hvis eneste tilknytning til selskabet er, at han tilhører kredsen af udlodningsberettigede forsikringstagere.

Herefter gælder, at det, for at klager A kan anses for klageberettiget, vil det være en forudsætning, at han på andet grundlag har påvist en konkret, individuel interesse i klagen. Hertil kræves i almindelighed, at en klager skal have lidt skuffelse ved at disponere i tillid til en af revisor afgiven erklæring. Det er der ikke tale om. Denne sag drejer sig derimod om, at klager A er utilfreds med likvidatorernes, advokat F og advokat Gs, behandling af Forsikringselskabet E i likvidation. Det kan imidlertid ikke begrunde behandling af en klage over indklagede.

Indklagede har hertil føjet, at medmindre klager A påviser, at han har været garant, må det antages, at han alene har haft status af medlem af det gensidige forsikringselskab, hvilket ikke kan sidestilles med at være aktionær i et aktieselskab, jf. herved lov om finansiel virksomhed § 23, stk. 2.

Indklagede har til sagens formalitet om, at klagen skal afvises, fordi klagen er åbenbar grundløs, gjort gældende, at klagen omfatter, at der ikke er afholdt ordinære generalforsamlinger i Forsikringselskabet E i likvidation i april 2014, at indklagede har afgivet revisionspåtegning på årsregnskaber for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016 for Forsikringselskabet E i likvidation, at der mangler godkendelse, indsendelse og offentliggørelse af regnskaberne samt, at indklagede ikke har overholdt sine pligter efter selskabslovgivningen. Indklagede har - på baggrund af afgørelser truffet af Finanstilsynet - ikke haft mulighed for at foranledige, at der blev afholdt generalforsamling. Endvidere havde Finanstilsynet suspenderet vedtægterne for Forsikringselskabet E i likvidation, hvorfor såvel indklagedes afgivelse af revisionspåtegningen på regnskaberne som det forhold, at årsregnskaberne ikke var godkendt, indsendt og offentliggjort, og herunder de selskabsretlige bestemmelser ikke fulgt, ikke begået forhold, der var i strid med god revisorskik.

Indklagede har for så vidt angår begge anbringender vedrørende sagens formalitet om afvisning fastholdt sin påstand, uagtet der af en af Revisornævnets formand den 27. juni 2018 ved formandsbeslutning blev truffet afgørelse om, at klagen ikke blev forhåndsafvist.

Realitet

Klagepunkt 1: Manglende afholdelse af ordinær - og ekstraordinær - generalforsamling

Indklagede har til klagepunktet indledningsvis peget på, at klagepunktet efter indklagedes forståelse udgør to underpunkter. Dels en klage over, at indklagede skulle have været valgt af generalforsamlingen for at kunne fungere som revisor for Forsikringselskabet E i likvidation, dels en klage over, at indklagede har været forpligtet til at indkalde til en generalforsamling for at blive valgt som revisor.

Indklagede har henvist til, at Finanstilsynet suspendede selskabets vedtægter ved afgørelse af 1. april 2015 og fastholdt suspensionen ved afgørelse af 2. november 2015. Vedtægterne var dermed suspendede på tidspunktet for indklagedes påtegning den 29. maj 2015 af årsrapporten for 2014. Til det af klager anførte - om, at suspensionen af selskabets vedtægter ikke betyder, at der ikke skal afholdes generalforsamling til godkendelse af regnskaber og valg af revisor, hvilket klager tilsyneladende støtter på korrespondance mellem medarbejdere i Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet - har indklagede bemærket, at korrespondancen ikke ændrer på de afgørelser, som Finanstilsynet har truffet, og at klagers opfattelse ikke lader sig forene med afgørelsernes indhold. Hertil kommer, at spørgsmålet om revisors forpligtelser ikke er et tema i den fremlagte korrespondance.

Indklagede har videre anført, at som det fremgår af Finanstilsynets vurdering vedrørende indsendelse af generalforsamlingsgodkendt årsrapport for Forsikringsselskabet E i likvidation af 2. maj 2017, er det - så længe Es vedtægter er suspendede - ikke muligt at afholde generalforsamling, og det fremgår udtrykkeligt, at E alene skal indsende den af bestyrelsen (likvidatorerne) godkendte årsrapport. Den omstændighed, at revisor i medfør af selskabslovens § 89, stk. 1, har en ret til at forlange afholdelse af ekstraordinær generalforsamling, medfører selvsagt ikke, at indklagede er forpligtet til at forlange det, fordi klager ønsker det. Hertil kommer, at det ville være i strid med Finanstilsynets afgørelser og med de pligter, som påhviler indklagede, hvis indklagede fulgte klagers opfordring og indkaldte til en generalforsamling, som åbenbart ville være ulovlig eller uvirksom.

Klagepunkt 2: Indklagedes afgivelse af revisionspåtegning uden at være valgt som revisor, uden at være uafhængig og indklagedes afgivelse revisionspåtegning efter lov om finansiel virksomhed

Indklagede har til klagen over indklagedes revisionspåtegninger uden at være den valgte revisor henvist til sine bemærkninger vedrørende klagepunkt 1. Indklagede har ikke skullet - eller kunnet - vælges af generalforsamlingen i Forsikringsselskabet E i likvidation siden suspensionen af selskabets vedtægter den 1. april 2015. Der er intet grundlag for klagers beskyldning om, at indklagede ikke skulle være uafhængig. Det savner ligeledes grundlag, når klager anfører, at indklagede har haft "pligt til at tage forbehold for erstatning og antagelig også til at informere SØIK" som følge af likvidatorernes beslutning om omlægning af selskabets aktieportefølje. Indklagede har til klagen over manglende certifikation henvist til den fremlagte mail af 22. januar 2014 fra Finanstilsynet med tilsagn om, at indklagede kunne fortsætte som revisor for selskabet uden certificering. Indklagede har i den forbindelse føjet, at årsrapporterne for 2014, 2015 og 2016 er aflagt efter lov om finansiel virksomhed og, at revisionen er udført i overensstemmelse hermed. Det fremgik ved en fejl af revisionspåtegningen på årsrapporten for 2016, at regnskabet var aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Oplysningen blev efterfølgende berigtiget og oplyst på Es hjemmeside. Erhvervsstyrelsen anmodede i anledning heraf indklagede om at redegøre for spørgsmålet. Erhvervsstyrelsen meddelte indklagede, at styrelsen tog indklagedes oplysning om, at der var tale om en fejl, som nu var berigtiget, til efterretning og foretog sig ikke yderligere. Indklagede har til den af klager fremhævede dom, U 2017.2663 V, anført, at den ikke har betydning for nærværende sag, allerede fordi der i den pågældende sag ikke var sket suspension af selskabets vedtægter.

Indklagede har til den af klager fremlagte korrespondance med Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet anført, at korrespondancen ikke ændrer på de afgørelser, som Finanstilsynet har truffet. Det er uden betydning for gyldigheden, at Finanstilsynets vurdering vedrørende indsendelse af generalforsamlingsgodkendt årsrapport for Forsikringsselskabet E i likvidation af 2. maj 2017 ikke er forsynet med en underskrift. Det har heller ikke betydning, at vurderingen først er udarbejdet den

2. maj 2017, idet den skal læses i sammenhæng med Finanstilsynets afgørelser af 1. april 2015 og 2. november 2015 om suspension af Forsikringsselskabet Es vedtægter.

Klagepunkt 3: Manglende godkendelse af årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016, manglende indsendelse af årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016 til Erhvervsstyrelsen og manglende oplysning vedrørende fakturerede honorarer til likvidatorerne mv.

Indklagede har vedrørende klagepunktet henvist til det under klagepunkterne 1 og 2 anførte samt til det af Finanstilsynet anførte i skrivelse af 2. maj 2017, hvoraf det blandt andet fremgår, at Finanstilsynet har videresendt den af likvidatorerne godkendte årsrapport til Erhvervsstyrelsen.

Indklagede har til manglende oplysning om honorar til likvidatorerne anført, at det kan tiltrædes, at lønnoten i regnskaberne for 2014 og 2015 ikke indeholder fuldstændige oplysninger om vederlag til likvidatorerne. Selv hvis Revisornævnet måtte finde, at der er tale om fejl, er det ikke fejl af en karakter, der skal medføre en sanktion. I årsrapporten for 2016 er oplysninger om vederlag til likvidatorerne korrekt medtaget. Indklagede har til klagers bemærkning - om "betydelige honorarer, som de to likvidatorer har udbetalt til egne medarbejdere" - er uforståelig. Der er ikke udbetalt midler fra E til medarbejdere hos likvidatorerne.

Indklagede har endvidere tilføjet, at indklagede - der ikke havde til opgave at udføre forvaltningsrevision - ikke har haft kendskab til det af klager anførte - om, at likvidatorerne skulle have ladet Forsikringsselskabet E betale for bistand til likvidatorerne i forbindelse med behandlingen af klagerne over dem til Advokatnævnet. En klage herover angår i øvrigt ikke denne klage ved Revisornævnet.

Indklagede har til det af klager anførte - om Revisornævnets kendelse af 19. september 2014 i sag 157/2013 - bemærket, at denne klage ikke angik indklagedes revision af årsregnskabet for 2011 for Forsikringsselskabet E, men derimod indklagedes afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed.

Klagepunkt 4: Manglende overholdelse af pligter i medfør af selskabsloven - manglende efterkommelse af krav til revisionen som stillet af generalforsamling - manglende overholdelse af pligt til at påse, om selskabets ledelse overholder sine forpligtelser til at føre bøger, fortegnelser og protokollater mv. og manglende reaktion på ledelsens manglende overholdelse af sine forpligtelser

Indklagede har vedrørende klagepunktet henvist til det under klagepunkterne 1, 2 og 3 anførte om suspension af Forsikringsselskabet E i likvidations vedtægter, idet de forhold, som klager henviser til, i det væsentlige drejer sig om forelæggelse af spørgsmål for generalforsamlingen. I relation til klagers bemærkning i klagen over manglende overholdelse af pligt til at påse, om selskabets ledelse overholder sine forpligtelser til at føre bøger, fortegnelser og protokollater mv. - om at, "fortegnelse over reelle ejere vurderes endvidere ikke påset"- har indklagede bemærket, at selskabet ikke har reelle ejere, idet selskabet er stiftet på grundlag af en garantikapital på kr. 2.500.000, jf. vedtægternes § 4. Endvidere har klager ikke fremlagt nogen dokumentation for eller blot sandsynliggjort, at likvidatorerne ikke har overholdt deres forpligtelser. Indklagede har heller ikke konstateret, at likvidatorerne ikke skulle have overholdt deres forpligtelser. Indklagede har til det af klagers anførte - om, manglende registrering af reelle ejere i selskabet - anført, at et selskab i likvidation ikke kan registrere reelle ejere, jf. lov om finansiel virksomhed § 241, jf. selskabslovens § 220, stk. 3.

Klagepunkt 5: Indklagedes manglende reaktion på, at den tilbageværende medlikvidator ikke kan opfylde tegningsreglen, der er registreret i cvr.

Indklagede har anført, at selskabets ledelse siden advokat Fs fratreden den 8. maj 2017 alene har bestået af advokat G (som enelikvidator). Der gælder ikke for Forsikringsselskabet E noget krav om, at likvidationen skal varetages af mere end en likvidator. Den i lov om finansiel virksomhed § 66 omtalte tegningsret vedrører ikke likvidation, jf. herved klagers bemærkninger herom. I øvrigt bemærkes, at der - hvis klager måtte mene, at det ikke er tilstrækkeligt med en likvidator - er tale om et spørgsmål, han må rejse over for Finanstilsynet. Der er intet grundlag for kritik af indklagede, heller ikke på dette punkt.

Indklagede har til det af klager anførte - om, at den tilbageværende medlikvidator ikke kan opfylde tegningsreglen - anført, at der med henvisning hertil kan lægges til grund, at også Erhvervsstyrelsen er af den opfattelse, at der ikke for Forsikringsselskabet E gælder noget krav om, at likvidationen skal varetages af mere end en likvidator.

Indklagede har på denne baggrund gjort gældende, at indklagede ikke har handlet i strid med god revisorskik, og at der under alle omstændigheder ikke er grundlag for at pålægge indklagede en sanktion herfor

Klagepunkt 6: Indklagedes reaktion på dispositioner over selskabets værdipapirportefølje

Indklagede har vedrørende dispositioner over selskabets værdipapirportefølje kort redegjort for, hvorledes selskabets aktiver er investeret i kapitalandele og obligationer således som dette fremgår af årsrapporten for 2017, samt at dette omfatter aktieinvesteringer gennem investeringsforeningsbeviser. Indklagede har gjort gældende, at de afgivne revisionspåtegninger på årsregnskaberne for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015, 2016 og 2017 har været i overensstemmelse med god revisorskik, samt at regnskaberne giver et retvisende billede.

Revisionselskabet D

Indklagede har til det af klager anførte - om, at Revisornævnet også bør overveje medansvar for D, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab - indledningsvis gjort gældende, at klagen mod D bør afvises som konsekvens af afvisning af klagen mod indklagede personligt.

Indklagede har videre gjort gældende, at under alle omstændigheder er der ikke grundlag for at statuere et medansvar for revisionsvirksomheden D. Det er ikke tilstrækkeligt, at en revisor i virksomheden har handlet i strid med god revisorskik - hvilket bestrides. Det er derimod en betingelse, at revisionsvirksomheden D har pådraget sig et individualansvar i den forbindelse, jf. f.eks. Revisornævnets kendelse af 20. december 2011 i sag nr. 90/2010 og Revisornævnets årsberetning for 2010, side 30-31. Virksomheden skal bedømmes individuelt, og klager har ikke påvist grundlag for, at revisionsvirksomheden D skal pålægges et accessorisk ansvar i anledning af det af indklagede udførte arbejde.

Indklagede har til en i givet fald pålagt sanktion anført, at der ikke er grundlag for at pålægge indklagede en sanktion.

Fremmøde i Revisornævnet

Klager har overordnet henvist til sine skriftlige indlæg i sagen, som fastholdes, dels for så vidt angår formaliteten i klagen, dels for så vidt angår realiteten i klagen. Klager har i den forbindelse fremhævet, at E i likvidation rådede over en formue på omkring 90 mio. kr. samt, at selskabet vedtog at gå i frivillig likvidation. Det er fortsat kapitalejernes penge, herunder klagers, og klager har derfor en retlig interesse i at få sin klage behandlet. De afgørelser, som indklagede henviser til, angår alle insolvente selskaber / konkursboer, hvorfor den praksis, der knytter sig hertil, ikke er

relevant for denne sag. Klager har videre understreget, at indklagede blev valgt som revisor i april 2014, men ikke efterfølgende er blevet valgt på en generalforsamling, at indklagede ikke har været uafhængig, samt at indklagede ikke er certificeret til at afgive revisionspåtegning på årsrapporten for selskabet. Hertil kommer, at der nu alene er én likvidator samt, at der er udbetalt ca. 14 mio. kr. i honorar til likvidator/likvidatorerne, hvilket ikke har været specificeret i årsregnskaberne noter således, som der er lovkrav om. Klager har videre henvist til, at der er en række fejl i årsrapporterne som redegjort for i de skriftlige indlæg. Det er klagers opfattelse, at indklagede burde have indberettet til SØIK vedrørende den forvaltning, der er foregået under behandlingen af likvidationen.

For så vidt angår Revisionsvirksomheden har klager anført, at virksomheden har været klar over de mange fejl og mangler og uregelmæssigheder, der har fundet sted, hvorfor også revisionsvirksomheden skal dømmes for tilsidesættelse af god revisorskik.

Indklagede har ligeledes overordnet henvist til sine skriftlig indlæg i sagen. Indklagede har fastholdt, at klagen skal afvises fra Revisornævnet, idet klager ikke har nogen retlig interesse i at få klagen behandlet. Indklagede har på mødet yderligere henvist til kendelse af 3. januar 2013 i sag 2/2012, beslutning af 5. august 2011 i sag 36/2010, kendelse f 17. februar 2010 i sag 35/2008 samt Revisornævnets årsberetning 2010 side 41. Indklagede har endvidere særligt henledt opmærksomheden på mail af 16. maj 2017 samt i den forbindelse klagers trussel om at indklage indklagede for Revisornævnet, såfremt der ikke blev afholdt en generalforsamling.

Indklagede har vedrørende sagens realitet henvist til, at god revisorskik er overholdt, men har dog gentaget sin erkendelse af, at notepligten for så vidt angår honorar i årsregnskaberne ikke var overholdt, hvorfor indklagede skulle have taget forbehold herfor.

Indklagede har videre anført, at der ikke er grundlag for i denne sag at finde revisionsvirksomheden skyldig i at have overtrådt god revisorskik.

Revisornævnets begrundelse og afgørelse:

I medfør af § 57, stk. 3, i lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven) afgøres spørgsmål om overtrædelser, der er begået før lovens ikrafttrædelse, efter de hidtil gældende regler. Denne sag afgøres derfor efter såvel tidligere gældende lov som nugældende lov om statsautoriserede og registrerede revisorer.

Formaliteten

Revisornævnet kan afvise at behandle klager fra personer, der ikke har en retlig interesse i det forhold, klagen angår, jf. revisorlovens § 43, stk. 6.

Da Forsikrings-selskabet E er gået i frivillig likvidation er klager ikke - længere - i kraft af sin forud herfor tidligere status som formand for bestyrelsen i selskabet eller i kraft af sit medlemskab af selskabet som delegeret omfattet af den klageberettigede kreds.

Revisornævnet lægger imidlertid til grund som ubestridt, at Forsikrings-selskabet E er i solvent likvidation, og Revisornævnet lægger til grund, at klager som oplyst af klager selv tilhører kredsen af udlodningsberettigede forsikringstagere.

På denne baggrund er der derfor ikke grundlag for at afvise klagen med henvisning til klagers manglende retlige interesse. Det tilføjes, at kravet til at skulle have disponeret i tillid til revisors erklæring særligt er aktuelt, såfremt klager er andre end klienten/del af ejerkredsen, fx en kreditor.

Revisornævnet kan endvidere afvise at behandle klager, der på forhånd skønnes åbenbart grundløse, jf. revisorlovens § 43, stk. 6.

Henset til sagens ikke ukomplicerede karakter - herunder klager over andre implicerede personer og områder i sagskomplekset, og herunder de adskillige afgørelser, der er truffet af offentlige myndigheder, finder Revisornævnet ikke grundlag for på forhånd at skønne klagen for at være åbenbar grundløs.

På denne baggrund er der derfor ikke grundlag for at afvise klagen med henvisning til, at klagen er åbenbart grundløs.

For så vidt angår klagepunkt 1: Manglende afholdelse af generalforsamling, bemærkes, at Revisornævnet alene har kompetence til at påkende revisors afgivelse af revisionspåtegninger på regnskaber, herunder revisors udtalelser om ledelsesberetninger i henhold til årsregnskabsloven, og revisors afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed, der ikke udelukkende er bestemt til hvervgiverens eget brug, jf. revisorlovens § 43, stk. 3, jf. § 1, stk. 2 og stk. 3. Efter revisorlovens forarbejder må nævnets kompetence anses at omfatte "hele processen fra opdragets givelse over de enkelte undersøgelser til den endelige erklæring" (jf. betænkning 1411/2002 om revisorlovgivningen s. 66).

Klagepunktet angår dels en klage over, at indklagede skulle have været valgt af generalforsamlingen for at kunne fungere som revisor for Forsikringsselskabet E i likvidation, dels en klage over, at indklagede har været forpligtet til at indkalde til en generalforsamling for at blive valgt som revisor. Revisornævnet finder, at klagen - selv om denne ikke direkte angår substansen i de regnskaber, som revisionspåtegningerne afgivet af indklagede på årsregnskaberne for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016 for Forsikringsselskabet E i likvidation omfatter, at spørgsmålet om en revisors kompetence - herunder om revisor er valgt som generalforsamlingsvalgt revisor - er så tæt forbundet med en revisors erklæringsafgivelse, at en klage herover er omfattet af Revisornævnets kompetence.

For så vidt angår klagepunkt 3: Manglende indsendelse af årsregnskaberne bemærkes også, at Revisornævnet alene har kompetence til at påkende revisors afgivelse af revisionspåtegninger på regnskaber, jf. ovenfor herom.

Klagepunktet angår dels en klage over indklagedes manglende indsendelse af årsregnskaberne for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016 for Forsikringsselskabet E i likvidation til blandt andet Erhvervsstyrelsen. Da indklagede ikke har bestridt, at han havde til opdrag at forestå relevante fremsendelser af årsrapporterne til relevante myndigheder, finder Revisornævnet, at klagen - selv om denne ikke direkte angår substansen i de regnskaber, som revisionspåtegningerne afgivet af indklagede på årsregnskaberne for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016 for Forsikringsselskabet E i likvidation omfatter, at revisors indberetning til relevante myndigheder - hvilken opgave som udgangspunkt påhviler et selskabs ledelse - i dette tilfælde er omfattet af Revisornævnets kompetence.

For så vidt angår klagepunkt 5: Indklagedes manglende reaktion på, at den tilbageværende medlikvidator ikke kan opfylde tegningsreglen, der er registreret i cvr., bemærkes ligeledes, at Revisornævnet alene har kompetence til at påkende revisors afgivelse af revisionspåtegninger på regnskaber, jf. ovenfor herom.

Klagepunktet angår indirekte stillingtagen til, hvorvidt der efter gældende lovgivning er krav om, at der er udpeget en eller to likvidatorer ved behandlingen af likvidationen af Forsikringsselskabet E. Klagen angår ikke substansen af de regnskaber, som revisionspåtegningerne afgivet af indklagede på årsregnskaberne for regnskabsårene 2014, 2015, 2016 og 2017 for Forsikringsselskabet E i likvidation omfatter, og klagepunktet vurderes af Revisornævnet reelt rettet mod den nu ene likvidator. Revisornævnet finder på denne baggrund

ikke, at klagen er så tæt forbundet med en revisors erklæringsafgivelse, at en klage herover er omfattet af revisors kompetence. Derfor afvises dette klagepunkt.

For så vidt angår klagen mod revisionsvirksomheden D har klager i sin klageskrivelse anført, at "*Revisornævnet bør derfor overveje, om ikke også Revisionselskabet D bør ifalde en straf i forbindelse med den udførte revision ...*" En klager kan ikke - som i denne sag - overlade det til Revisornævnet at tage stilling til, om et klagepunkt skal fremsættes eller ej. I så fald ville de indklagede revisorer ikke have rimelig mulighed for at varetage deres eventuelle forsvar over for den rejste klage, og det ville være Revisornævnet, der fremstod som de indklagedes egentlige modpart, hvilket ville kompromittere Revisornævnets status som et af parterne uafhængigt klagenævn.

Klagen er på denne baggrund uegnet til at danne baggrund for en afgørelse truffet af Revisornævnet, og derfor afvises klagen herom.

Det af klager ved sit fremmøde i Revisornævnet anførte kan ikke føre til et andet resultat.

Realiteten

Klagepunkt 1: Manglende afholdelse af ordinær - og ekstraordinær - generalforsamling

Revisornævnet lægger Finanstilsynets afgørelse af 1. april 2015 som fastholdt ved Finanstilsynets afgørelse af 2. november 2015 vedrørende suspension af vedtægterne for Forsikringsselskabet Es G/S under likvidation til grund. Revisornævnet lægger videre til grund, at vedtægterne dermed var suspenderet allerede på tidspunktet for indklagedes revisionspåtegning den 29. maj 2015 på årsregnskabet for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsåret 2014, og endvidere suspenderet på tidspunkterne for indklagedes revisionspåtegning den 10. juni 2016 på årsregnskabet for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsåret 2015 og indklagedes revisionspåtegning den 5. maj 2017 på årsregnskabet for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsåret 2016.

På denne baggrund - og idet begrundelsen for suspensionen af vedtægterne for Forsikringsselskabet E i likvidation var at sikre, at der af den siddende delegeretforsamling eller kommende delegeretforsamling ikke blev truffet beslutninger, som kunne vise sig at være uoprettelige/irreversible - finder Revisornævnet ikke, at klager har godtgjort, at indklagede - ved uanset, der ikke var afholdt eller blevet indkaldt til en ordinær eller ekstraordinær generalforsamling, hvor indklagede blev valgt som foreningens revisor - har tilsidesat god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, ved at undlade at indkalde til eller tage initiativ til indkaldelse til ordinær - eller ekstraordinær - generalforsamling i Forsikringsselskabet E i likvidation med dagsordenspunkt om valg af revisor.

Revisornævnet har i den forbindelse bemærket, at indklagede - allerede før for Finanstilsynets vurdering af 2. maj 2017 vedrørende indsendelse af generalforsamlingsgodkendt årsrapport for Forsikringsselskabet E i likvidation, og hvori det blev anført, at så længe Es vedtægter er suspenderet er det ikke muligt at afholde generalforsamling - med rette dels ikke afstod fra at afgive sine revisionspåtegninger på Forsikringsselskabet E i likvidations årsregnskaber for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016, dels ikke tog initiativ til at indkalde til generalforsamling.

Indklagede frifindes derfor for dette klagepunkt.

Klagepunkt 2: Indklagedes afgivelse af revisionspåtegning uden at være valgt som revisor, uden at være uafhængig og indklagedes afgivelse af revisionspåtegning efter lov om finansiel virksomhed

Som anført ovenfor under klagepunkt 1 er indklagede frifundet for - uanset, der ikke var afholdt eller var blevet indkaldt til en ordinær eller ekstraordinær generalforsamling, hvor indklagede blev

valgt som foreningens revisor - at have tilsidesat god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, ved ikke at have indkaldt til eller taget initiativ til at indkalde til generalforsamling i Forsikringsselskabet E i likvidation med dagsorden om valg af revisor, da indklagede afgav revisionspåtegninger på årsberetninger for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016. Henset hertil og allerede af denne grund frifindes indklagede også under dette klagepunkt for den del af klagen, der omhandler indklagedes afgivelse af revisionspåtegning på regnskaber for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016.

Revisornævnet finder ikke, at klager har bevist, at indklagede ikke var uafhængig, da indklagede afgav sine revisionspåtegninger på regnskaber for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016. Derfor frifindes indklagede også for denne del af klagepunktet. Det tilføjes i den forbindelse, at det forhold, at indklagede i flere på hinanden følgende år har virket som revisor for og afgivet revisionspåtegninger på regnskaber for Forsikringsselskabet E i likvidation i perioder, hvor de samme likvidatorer har været udpeget, det forhold, at der i alle regnskaber er afsat honorar/salær til likvidatorerne, herunder i regnskabsposten administrationsomkostninger, og det forhold, at indklagede er valgt som revisor af likvidatorerne, kan ikke føre til et andet resultat.

For så vidt angår indklagedes certificering lægger Revisornævnet til grund, at Finanstilsynet ved mail af 22. januar 2014 har oplyst, at indklagede - på baggrund af, at Finanstilsynet havde tilbagetrukket Forsikringsselskabet E i likvidations tilladelse til at drive finansiell virksomhed - ikke var omfattet af bekendtgørelse om Finanstilsynets certificering af statsautoriserede revisorer, og at det derfor var muligt for indklagede at fortsætte hvervet som revisor. På denne baggrund finder Revisornævnet ikke, at indklagede har tilsidesat god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, ved at afgive revisionspåtegninger på regnskaber for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016. Derfor frifindes indklagede også for denne del af klagepunktet.

Det tilføjes, at Revisornævnet ikke finder, at klager har bevist, at der har været tale om andet og mere end en berigtigelse af en skrivefejl - fra årsregnskabsloven til lov om finansiell virksomhed - i indklagedes revisionspåtegning på regnskabet for Forsikringsselskabet E i likvidation i regnskabsåret 2016.

Indklagede frifindes således i sin helhed for klagepunktet.

Klagepunkt 3: Manglende godkendelse af årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016, manglende indsendelse af årsregnskaberne for 2014, 2015 og 2016 til Erhvervsstyrelsen og manglende oplysning vedrørende fakturerede honorarer til likvidatorerne mv.

Som anført ovenfor under klagepunkterne 1 og 2 er indklagede frifundet for - uanset, der ikke var afholdt eller var blevet indkaldt til en ordinær eller ekstraordinær generalforsamling, hvor indklagede blev valgt som foreningens revisor - at have tilsidesat god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, ved ikke at have indkaldt til eller taget initiativ til at indkalde til generalforsamling i Forsikringsselskabet E i likvidation med dagsorden om valg af revisor, og ved at have afgivet revisionspåtegninger på årsregnskaber for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016.

Revisornævnet lægger endvidere til grund, at de til Finanstilsynet fremsendte regnskaber for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016 af Finanstilsynet blev videresendt til Erhvervsstyrelsen.

Henset hertil frifindes indklagede også under dette klagepunkt for den del af klagen, der omhandler

manglende godkendelse af og manglende indsendelse af årsregnskaberne for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016.

Det fremgår af den nugældende § 187, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, at årsrapport omfattet af lov om finansiel virksomhed skal udarbejdes således, at den indeholder oplysninger, der normalt er relevante for regnskabsbrugere. Det fremgår endvidere af lovens § 77i, stk. 3, jf. § 116, stk. 2, i regnskabsbekendtgørelsen for forsikringsselskaber, hvorefter forsikringsselskaber skal give oplysninger om de enkelte ledelsesmedlemmers vederlag. Oplysningerne skal således fremgå af årsrapporten, enten i form af en note eller i ledelsesberetningen. Revisornævnet finder, at oplysninger om udbetaling af løn/honorar til blandt andet likvidator er af væsentlig betydning og relevant for en regnskabsbruger. De beløb, der i dette tilfælde er udbetalt, skønnes endvidere at være af en ikke uvæsentlig størrelse. Indklagede har videre erkendt, at lønnoten i regnskaberne for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014 og 2015 ikke indeholder fuldstændige oplysninger om vederlag til likvidatorerne.

På denne baggrund finder Revisornævnet, at klager har bevist, at indklagede i det erkendte omfang - dvs. for så vidt angår afgivelse af revisionspåtegning på årsregnskaberne for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014 og 2015 for så vidt angår de i lønnoterne indeholdende oplysning om udbetalinger til likvidatorer - har tilsidesat god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, idet indklagede skulle have taget forbehold for de manglende oplysninger. I dette omfang findes indklagede skyldig i den i klagepunktet rejste klage.

For så vidt angår årsregnskabet for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsåret 2016 lægger Revisornævnet den dokumenterede årsrapport - hvoraf det i note 9 under overskriften administrationsomkostninger blandt andet fremgår, hvilket beløb der er udgiftsført til almindelig likvidationsarbejde, og hvilket beløb der er brugt til retssager, forberedelse og skriftveksling - til grund. Revisornævnet finder på denne baggrund ikke, at klager for så vidt angår indklagedes revisionspåtegning på årsregnskabet for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsåret 2016 tilsvarende har tilsidesat god revisorskik, idet indklagedes noteoplysninger på årsregnskabet er fyldestgørende.

Det tilføjes, at Revisornævnet ikke har taget stilling til klagers anbringender for så vidt angår indklagedes revisionspåtegning på årsregnskabet for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsåret 2017, idet denne årsrapport ikke er omfattet af dette klagepunkt.

I ovenstående omfang findes indklagede herefter delvis skyldig i det rejste klagepunkt.

Klagepunkt 4: Manglende overholdelse af pligter i medfør af selskabsloven - manglende efterkommelse af krav til revisionen som stillet af generalforsamling - manglende overholdelse af pligt til at påse, om selskabets ledelse overholder sine forpligtelser til at føre bøger, fortegnelser og protokollater mv. og manglende reaktion på ledelsens manglende overholdelse af sine forpligtelser

Som anført ovenfor under klagepunkterne 1, 2 og 3 er indklagede frifundet for de rejste klagepunkter i forbindelse med sin afgivelse af revisionspåtegninger på årsregnskaber for Forsikringsselskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016.

Allerede som følge heraf, frifindes indklagede for den under dette klagepunkt rejste klage for manglende efterkommelse af krav til revisionen som stillet af generalforsamling.

Revisornævnet finder ikke, at klager mod indklagedes benægtelse har bevist, at indklagede ikke som led i sin revision - der foretages via stikprøver - i tilstrækkeligt omfang har inddraget ledelses

overholdelse af forpligtelser til at føre bøger, fortegnelser og protokollater mv. Revisornævnet finder endvidere ikke, at klager mod indklagedes benægtelse har bevist, at der reelt forelå mangler hos ledelsen vedrørende førelse af bøger, fortegnelser, protokollater mv., og dermed heller ikke bevist, at indklagede ikke i tilstrækkeligt omfang reagerede herpå. Derfor frifindes indklagede for denne del af det rejste klagepunkt.

Klagepunkt 5: Manglende reaktion på, at den tilbageværende medlikvidator ikke kan opfylde tegningsreglen

Som anført ovenfor under formalitetsspørgsmål, har Revisornævnet afvist at tage klagepunktet under påkendelse.

Klagepunkt 6: Indklagedes reaktion på dispositioner over selskabets værdipapirportefølje

Revisornævnet finder ikke, at klager har bevist, at de af indklagede afgivne revisionspåtegninger på årsregnskaberne for Forsikrings-selskabet E i likvidation for regnskabsårene 2014, 2015, 2016 og 2017 ikke har været i overensstemmelse med god revisorskik, herunder at indklagede ikke har foretaget sin revision af dispositioner over selskabets værdipapirportefølje i overensstemmelse med god revisorskik.

Indklagede frifindes derfor for klagers påstand i denne forbindelse.

Efter straffelovens § 3 er udgangspunktet, at såfremt straffelovgivningen på tidspunktet for foretagelsen af den strafbare handling er forskellig fra straffelovgivningen på afgørelsestidspunktet, afgøres spørgsmålet om strafbarhed og straf efter den senere lov, dog at afgørelsen ikke derved må blive strengere end efter den ældre lov. Efter Revisornævnets praksis tages der, såfremt der ikke er specifikke lovbestemmelser herom, udgangspunkt i straffelovens almindelige bestemmelser, idet Revisornævnets kompetence angår ikendelse af disciplinærstraffe.

Det fremgår af forarbejderne til lov 631 af 8. juni 2016 om ændring af revisorloven og forskellige andre love blandt andet til ændringen af § 44, der omhandler de sanktioner, som Revisornævnet kan ikende, at der er "*ved mindre alvorlige forseelser fra en revisionsvirksomhed eller revisor ofte ikke tilstrækkeligt behov for at indbringe den pågældende virksomhed eller revisor for Revisornævnet, medmindre der er tale om gentagelsestilfælde. På baggrund heraf er det derfor hensigten at foretage en ændring - sammenholdt med Revisortilsynets hidtidige praksis - vedrørende Erhvervsstyrelsens praksis for indbringelse af sager for Revisornævnet. Det er således hensigten, at Erhvervsstyrelsen, der fremtidig forestår kvalitetskontrollen og reaktioner i denne forbindelse, afslutter sager med mindre alvorlige forseelser med en påtale eller et påbud, medmindre der er tale om gentagelsestilfælde. Tilsvarende gør sig gældende for sager, der - uden at være resultat af en kvalitetskontrol - er gjort til genstand for en undersøgelse efter lovens § 37. Praksisændringen har sammenhæng med omlægningen af kvalitetskontrollen ...*

Ved Erhvervsstyrelsens vurdering af, om en forseelse er mindre alvorlig, vil indgå, i hvilket omfang forseelsen kan antages at have eller kunne få betydning for pågældende revisionskundes forhold eller en tredjemands beslutninger om f.eks. ydelse af kredit eller indgåelse af forretningsmellemværende. Der vil typisk være tale om sager, som hidtil har medført en bøde på op til ca. 25.000 kr. ved nævnet.

Det forudsættes, at Revisornævnet ved klager, der indbringes af andre end Erhvervsstyrelsen, anlægger et tilsvarende vurderingsgrundlag, med hensyn til om en forseelse bør anses som en mindre alvorlig forseelse og således ikke i førstegangstilfælde bør medføre en sanktion i form af en bøde, men alene en advarsel."

Indklagedes tilsidesættelse af god revisorskik kan efter de nu gældende principper for ikendelse af disciplinærstraf ikke vurderes til at være en mindre alvorlig forseelse, idet indklagede som anført ovenfor ved Revisornævnets kendelse af 19. september 2014 i sag 157/2013 er pålagt bøde. Denne tidligere sag, der blandt andet angik indklagedes afgivelse af erklæring med sikkerhed vedrørende oplysninger om det samlede modtagne vederlag for hvert enkelt medlem af bestyrelsen og direktionen i forbindelse med årsregnskabet for 2011 i Forsikringsselskabet E, tillægges i medfør af princippet i straffelovens § 81, idet der er tale om et ligeartet forhold, gentagelsesvirkning. Revisornævnet har herved også tillagt det vægt, at indklagedes revisionspåtegning for regnskabsåret 2014 er afgivet lidt over ½ år efter kendelsen om ligeartet problemstilling.

På baggrund af ovenstående finder Revisornævnet ikke, at klager har bevist, at betingelserne for frakendelse af godkendelsen som statsautoriseret revisor - såvel betinget som ubetinget frakendelse - er til stede. Revisornævnet finder således ikke, at det pådømte forhold er bevist at være en grov eller oftere gentaget forsømmelse ved udøvelse af virksomheden som statsautoriseret revisor, jf. revisorlovens § 44, stk. 2 og 4. Revisornævnet finder det ej heller bevist, at det pådømte forhold giver grund til at antage, at indklagede ikke i fremtiden vil udøve sin virksomhed som statsautoriseret revisor på forsvarlig måde, jf. revisorlovens § 44, stk. 4.

For overtrædelse af revisorlovens § 16, stk. 1, og dermed tilsidesættelse af god revisorskik pålægges indklagede i medfør af revisorlovens § 44, stk. 1, en bøde, der passende kan fastsættes til 40.000 kr. Revisornævnet har ved sanktionsfastsættelsen - ud over det ovenfor anførte vedrørende gentagelsesvirkningen - lagt vægt på, at indklagede i forbindelse med afgivelse af 2 revisionspåtegninger har undladt at tage forbehold for manglende kontrolnote vedrørende oplysninger om udbetaling af væsentlige honorarer.

Thi bestemmes:

Indklagede, statsautoriseret revisor B, pålægges en bøde på 40.000 kr.

Gebyret på 500. kr. tilbagebetales til klager.

Kendelsen offentliggøres, jf. revisorlovens § 44, stk. 8, jf. § 47c.

Revisornævnets kendelse kan indbringes for domstolene. I medfør af revisorlovens § 52a skal indbringelsen ske senest 4 uger efter, at kendelsen er meddelt den pågældende. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at kendelsen indbringes efter udløbet af fristen, når ansøgning herom indgives inden 6 måneder efter, at kendelsen er meddelt den pågældende.

Marianne Madsen